

Σχέδιο νόμου
του Υπουργείου Οικονομικών
με τίτλο

«Ολοκληρωμένο πλαίσιο για την απόδοση βιώσιμης προοπτικής ανάπτυξης και την εκ νέου λειτουργία των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά, τροποποιήσεις του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων και του Οργανισμού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, επείγουσες φορολογικές ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών»

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	
ΜΕΡΟΣ Α΄ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ, ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΣΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚ ΝΕΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΝΑΥΠΗΓΕΙΩΝ ΣΚΑΡΑΜΑΓΚΑ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΑΥΠΗΓΙΑΣ	
Άρθρο 1	Σκοπός
Άρθρο 2	Υπαγωγή στο καθεστώς στρατηγικής επένδυσης ταχείας αδειοδότησης
Άρθρο 3	Καθορισμός γενικού πλαισίου ολοκληρωμένης αξιοποίησης, βιώσιμης ανάπτυξης και λειτουργίας των Ναυπηγείων
Άρθρο 4	Εξειδίκευση και εφαρμογή επενδυτικού σχεδίου και έγκριση επιμέρους έργων για τη βιώσιμη ανάπτυξη και λειτουργία των Ναυπηγείων
Άρθρο 5	Υπαγωγή αυθαιρέτων στις ρυθμίσεις περί τακτοποίησης και έγκριση εργασιών κατεδάφισης
Άρθρο 6	Οικοδομικές άδειες
Άρθρο 7	Ρύθμιση ειδικότερων ζητημάτων
Άρθρο 8	Δικαστική και διαιτητική επίλυση διαφορών
Άρθρο 9	Μεταβατικές διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ (Ν. 2882/2001)	
Άρθρο 10	Τρόπος κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης - Τροποποίηση περ. γ΄ παρ. 1 και παρ. 3 άρθρου 1 του ν. 2882/2001
Άρθρο 11	Προϋποθέσεις κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης – Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 3 του ν. 2882/2001
Άρθρο 12	Μεταγραφή – Συνέπειες συντέλεσης – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 9 του ν. 2882/2001
Άρθρο 13	Παραγραφή - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 10 του ν. 2882/2001
Άρθρο 14	Ανάκληση και άρση μη συντελεσμένης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 11 του ν. 2882/2001

Άρθρο 15	Ανάκληση συντελεσμένης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης - Τροποποίηση παρ. 3 και 4 άρθρου 12 του ν. 2882/2001
Άρθρο 16	Διάδικοι - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 14 του ν. 2882/2001
Άρθρο 17	Εκτίμηση αξίας απαλλοτριωμένου ακινήτου - Τροποποίηση παρ. 4 και 6 άρθρου 15 του ν. 2882/2001
ΜΕΡΟΣ Γ' ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ (Ν. 4831/2021)	
Άρθρο 18	Αρμοδιότητες του ΝΣΚ – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 4 του ν. 4831/2021
Άρθρο 19	Συγκρότηση του ΝΣΚ ως συλλογικού οργάνου - Τροποποίηση παρ. 3, 4, 5 και 7 άρθρου 5 του ν. 4831/2021
Άρθρο 20	Αρμοδιότητες Τμημάτων και Ολομέλειας – Τροποποίηση παρ. 4 και 5 άρθρου 7 του ν. 4831/2021
Άρθρο 21	Δικαστικά Γραφεία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 21 του ν. 4831/2021
Άρθρο 22	Λειτουργικά και οικονομικά θέματα – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 29 του ν. 4831/2021
Άρθρο 23	Κωλύματα διορισμού – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 38 του ν. 4831/2021
Άρθρο 24	Προκριματικό στάδιο - Διεξαγωγή γραπτής εξέτασης – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 45 του ν. 4831/2021
Άρθρο 25	Ασυμβίβαστα - Συμμετοχή σε επιτροπές, συμβούλια και συλλογικά όργανα της Διοίκησης – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 54 ν. 4831/2021
Άρθρο 26	Μισθός – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 60 του ν. 4831/2021
Άρθρο 27	Προαγωγές λειτουργών του ΝΣΚ – Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 65 του ν. 4831/2021
Άρθρο 28	Πειθαρχικά όργανα – Τροποποίηση περ. δ άρθρου 86 του ν. 4831/2021
Άρθρο 29	Άσκηση πειθαρχικής δίωξης – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 90 του ν. 4831/2021
Άρθρο 30	Έφεση – Τροποποίηση παρ. 2 και 5 άρθρου 99 του ν. 4831/2021
Άρθρο 31	Προσφυγή – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 100 του ν. 4831/2021
Άρθρο 32	Οργανικές θέσεις – Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 106 ν. 4831/2021
Άρθρο 33	Κλάδοι Προϊσταμένων – Τροποποίηση περ. β' παρ. 4 άρθρου 110 ν. 4831/2021
Άρθρο 34	Ετήσια έκθεση – Τροποποίηση άρθρου 120 του ν. 4831/2021
ΜΕΡΟΣ Δ' ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ	

Άρθρο 35	Παράταση ισχύος μειωμένων και υπερμειωμένων συντελεστών Φ.Π.Α. για ορισμένα αγαθά και υπηρεσίες – Τροποποίηση του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α.
Άρθρο 36	Προσδιορισμός αξίας ακινήτων φυσικών προσώπων – Αντικατάσταση της παρ. 1 του άρθρου 32 ν. 3842/2010
ΜΕΡΟΣ Ε΄ ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	
Άρθρο 37	Παράταση αναστολής καταβολής στο Δημόσιο ποσοστού 5% επί των νοσηλίων από τις Μονάδες Χρόνιας Αιμοκάθαρσης – Τροποποίηση άρθρου 30 ν. 3846/2010
Άρθρο 38	Ορισμός της Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.ΕΛ.) ως αρμόδιας για τον έλεγχο του ευρωπαϊκού μέσου προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19
Άρθρο 39	Ειδική ρύθμιση για τα δάνεια που χορηγούνται με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 197 ν. 4820/2021
ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
Άρθρο 40	Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ, ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΣΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚ ΝΕΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΝΑΥΠΗΓΕΙΩΝ ΣΚΑΡΑΜΑΓΚΑ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΑΥΠΗΓΙΑΣ

Άρθρο 1

Σκοπός

1. Σκοπός του παρόντος είναι η αξιοποίηση, η βιώσιμη ανάπτυξη και η εκ νέου λειτουργία των Ναυπηγείων Σκαρμαγκά και ιδίως:

α. Η συμβολή στην επίτευξη των εθνικών αναπτυξιακών στόχων με έμφαση στην καινοτομία και την εξωστρέφεια.

β. Η προώθηση και η εφαρμογή νέων προγραμμάτων ανάπτυξης, με σκοπό την προσέλκυση και τη στήριξη περαιτέρω επενδύσεων σε εθνικό επίπεδο και στο μητροπολιτικό επίπεδο της πρωτεύουσας.

γ. Η αναγέννηση, η ενίσχυση και η προώθηση της ελληνικής ναυτιλίας, καθώς και η ανάδειξη της Χώρας σε κομβικό σημείο για τη ναυπήγηση πλοίων και παντός είδους πλωτών

ναυπηγημάτων, στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου με την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς της.

δ. Η ενίσχυση της εθνικής άμυνας και ασφάλειας και η αξιοποίηση της στρατηγικής θέσης της Χώρας, με σκοπό την εξασφάλιση της αυτάρκειας της Χώρας και την προοπτική ενίσχυσης της στρατηγικής συνεργασίας με τους συμμάχους της.

ε. Ο περιβαλλοντικός και ενεργειακός εκσυγχρονισμός της παροχής υπηρεσιών ναυπήγησης και άλλων παραγωγικών δραστηριοτήτων, με στόχο τη δημιουργία ενός βιώσιμου και πρωτοπόρου μοντέλου λειτουργίας των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά.

στ. Η προαγωγή της κοινωνικής συνοχής, η ενίσχυση της απασχόλησης και η άρση των κοινωνικών ανισοτήτων σε εθνικό και ενδοπεριφερειακό επίπεδο.

ζ. Η επίτευξη της πλήρους εκ νέου λειτουργίας των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά και η διατήρηση της διαρκούς λειτουργίας τους, εξασφαλίζοντας παράλληλα την υλοποίηση σημαντικού επενδυτικού σχεδίου για τον εκσυγχρονισμό, την αναδιάρθρωση και την επέκταση των Ναυπηγείων σε άλλα πεδία δραστηριοτήτων, ώστε αυτά να αποτελέσουν πρότυπο πράσινης ναυπηγίας σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Άρθρο 2

Υπαγωγή στο καθεστώς στρατηγικής επένδυσης ταχείας αδειοδότησης

1. Το επενδυτικό σχέδιο για την αξιοποίηση και τη βιώσιμη ανάπτυξη και λειτουργία των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά συνιστά στρατηγική επένδυση ειδικής μορφής, η οποία εντάσσεται αυτοδίκαια στις ρυθμίσεις του ν. 4864/2021 (Α' 237). Στο πλαίσιο αυτό, με την έκδοση του διατάγματος του άρθρου 3 του παρόντος, η πραγματοποιούμενη επένδυση δύναται να κάνει χρήση της ταχείας αδειοδότησης του άρθρου 9 του ν. 4864/2021, μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, προκειμένου οι αναγκαίες άδειες και εγκρίσεις να εκδίδονται κατά απόλυτη χρονική προτεραιότητα και σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο αυτό.

2. Η επένδυση του παρόντος λαμβάνει επιπλέον τα κίνητρα της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4864/2021, καθώς και, διαζευκτικά, ένα από τα κίνητρα της παρ. 2 του ίδιου άρθρου. Για την αξιοποίηση των υπόλοιπων κινήτρων του ν. 4864/2021, ακολουθείται η διαδικασία του Κεφαλαίου Δ, του Μέρους Α' του ν. 4864/2021, με εξαίρεση τη διαδικασία της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4864/2021 η οποία παρέλκει. Η αίτηση υποβάλλεται απευθείας στη Γενική Γραμματεία Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία διαβιβάζει τον εισηγητικό φάκελο στη Συντονιστική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων και προετοιμάζει την οικεία συνεδρίαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 13 του ν. 4864/2021.

3. Στις διατάξεις του παρόντος είναι δυνατή η υπαγωγή και άλλων υφιστάμενων ναυπηγικών εγκαταστάσεων, η σημασία των οποίων κρίνεται αντίστοιχα σημαντική για την εθνική οικονομία, την ανάπτυξη, την εθνική άμυνα και ασφάλεια, το περιβάλλον και την κοινωνική συνοχή. Για τον σκοπό αυτό, ο φορέας κάθε επένδυσης υποβάλλει σχετικό αίτημα στη Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων. Η διαδικασία και τα επιμέρους

δικαιολογητικά για την ολοκλήρωση της υπαγωγής αυτής, καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 3

Καθορισμός γενικού πλαισίου ολοκληρωμένης αξιοποίησης, βιώσιμης ανάπτυξης και λειτουργίας των Ναυπηγείων

1. Για τον καθορισμό του γενικού πλαισίου ολοκληρωμένης ανάπτυξης των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά, τα οποία συνιστούν βιομηχανική υποδομή μείζονος σημασίας για τη Χώρα, καταρτίζεται και εγκρίνεται Σχέδιο Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης, με την έκδοση προεδρικού διατάγματος, μετά από πρόταση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2. Με το Σχέδιο της παρ. 1:

α. οριοθετείται σε χάρτη κλίμακας 1:500 ή 1:1.000 η χερσαία και η θαλάσσια έκταση των Ναυπηγείων,

β. καθορίζονται τα όρια της χερσαίας και της θαλάσσιας λιμενικής ζώνης, εφόσον αυτό απαιτείται,

γ. ρυθμίζεται το χωρικό καθεστώς των ακινήτων που εντάσσονται στα Ναυπηγεία Σκαραμαγκά, με τον καθορισμό, ανά τομέα, των επιτρεπόμενων χρήσεων γης και σχετικών κατευθύνσεων σχεδιασμού για τη χερσαία και τη θαλάσσια ζώνη των Ναυπηγείων. Ειδικότερα, μεταξύ των χρήσεων αυτών μπορεί να περιλαμβάνονται βιοτεχνικές και βιομηχανικές εγκαταστάσεις χαμηλής, μέσης και υψηλής όχλησης, επαγγελματικά εργαστήρια, διοίκηση, περίθαλψη, εμπόριο και παροχή προσωπικών υπηρεσιών, γραφεία, στάθμευση, πρατήρια παροχής καυσίμων και ενέργειας, αποθήκες χαμηλής, μέσης και υψηλής όχλησης, εγκαταστάσεις εφοδιαστικής, εγκαταστάσεις μέσων μαζικής μεταφοράς, τουρισμός – αναψυχή ή τουριστικοί λιμένες, εγκαταστάσεις ανακύκλωσης συσκευασιών και υλικών, εγκαταστάσεις παραγωγής, αποθήκευσης και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, ύδρευσης, τηλεπικοινωνιών, και συναφείς εγκαταστάσεις, καθώς και εγκαταστάσεις Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, στρατιωτικές εγκαταστάσεις,

δ. καθορίζονται, ανά τομέα, οι ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης για την ανέγερση, επέκταση, μετατροπή ή μετασκευή κτιρίων και εγκαταστάσεων. Στο πλαίσιο αυτό χορηγούνται οι αναγκαίες παρεκκλίσεις από τις γενικώς ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις, για την κάλυψη των ειδικών αναγκών των ναυπηγικών εγκαταστάσεων καθώς και των συνοδών εγκαταστάσεων,

ε. εγκρίνονται οι γενικοί περιβαλλοντικοί όροι για την ανάπτυξη και λειτουργία των Ναυπηγείων και των συνοδών εγκαταστάσεων, καθώς και το σύστημα περιβαλλοντικής παρακολούθησης, ύστερα από Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, η οποία συντάσσεται κατά το άρθρο 6 και δημοσιοποιείται κατά το άρθρο 7 της κοινής απόφασης υπ' αρ. 107017/2006 των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας

και Δημοσίων Έργων και του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (Β` 1225),

στ. καθορίζονται οι οριογραμμές των, τυχόν υφιστάμενων εντός της έκτασης των Ναυπηγείων, υδατορεμάτων. Τα τυχόν αναγκαία έργα διευθέτησης εγκρίνονται στο στάδιο της χωροθέτησης του σχεδίου, όπως περιγράφεται στην παρ. 1 του άρθρου 4.,

ζ. καθορίζεται κάθε άλλο μέτρο, όρος ή περιορισμός που επιβάλλεται για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής των Ναυπηγείων.

3. Με το ίδιο Σχέδιο καθορίζονται επιπλέον οι ειδικότεροι όροι, περιορισμοί και προϋποθέσεις για την πραγματοποίηση της επένδυσης, όπως ιδίως:

α. το ελάχιστο ύψος της επένδυσης, οι πηγές και οι κατ' αρχήν φορείς χρηματοδότησης της νέας επένδυσης. Στο ύψος της επένδυσης προσμετράται υποχρεωτικά η αξία απόκτησης της έκτασης των Ναυπηγείων,

β. η υποχρέωση του φορέα υλοποίησης της επένδυσης να δημιουργήσει συγκεκριμένο ελάχιστο αριθμό θέσεων εργασίας, ιδίως, σε τομείς ανάπτυξης και καινοτομίας, καθώς και η υποχρέωση διατήρησης των θέσεων αυτών για διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την υλοποίηση της επένδυσης για την ανάπτυξη και λειτουργία των Ναυπηγείων,

γ. οι όροι και προϋποθέσεις για την αξιοποίηση των Ναυπηγείων, τα αντισταθμιστικά οφέλη στην τοπική κοινωνία και στο Δημόσιο, πρόγραμμα αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος στην ευρύτερη περιοχή και ανάπτυξη προγραμμάτων εταιρικής κοινωνικής ευθύνης για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την υλοποίηση της επένδυσης,

δ. οι κυρώσεις οι οποίες επιβάλλονται, από συγκεκριμένα όργανα και με τήρηση συγκεκριμένης διαδικασίας, σε περίπτωση μη τήρησης των όρων υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου,

ε. κάθε άλλο μέτρο, όρος, υποχρέωση ή περιορισμός που απαιτείται για την επίτευξη της αξιοποίησης και πλήρους ανάπτυξης και λειτουργίας των Ναυπηγείων.

4. Για την έγκριση του σχεδίου του παρόντος, ο φορέας υλοποίησης της επένδυσης υποβάλλει στη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων αίτηση, η οποία συνοδεύεται από φάκελο με τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α. Έκθεση στην οποία περιγράφονται και τεκμηριώνονται οι βασικές επιλογές του Σχεδίου και η οποία περιλαμβάνει ενδεικτικά:

αα. Τα χωρικά χαρακτηριστικά των ακινήτων που εντάσσονται στα Ναυπηγεία, με αναφορά ιδίως στα στοιχεία του φυσικού, πολιτιστικού και δομημένου περιβάλλοντος, στην υπάρχουσα συγκοινωνιακή υποδομή και τις λοιπές εξυπηρετήσεις, στις γειτνιάζουσες χρήσεις και δραστηριότητες, καθώς και στη θέση της περιοχής στο ευρύτερο μητροπολιτικό συγκρότημα της Αθήνας,

αβ. τα όρια της έκτασης που καταλαμβάνουν τα Ναυπηγεία, τόσο στον χερσαίο όσο και στον θαλάσσιο χώρο, τα όρια των ειδικότερων τομέων ανάπτυξης των Ναυπηγείων, τον βασικό χωρικό προορισμό κάθε τομέα, τις προτεινόμενες χρήσεις γης και τους προτεινόμενους

όρους και περιορισμούς δόμησης, τις τυχόν αναγκαίες παρεκκλίσεις, τα αναγκαία έργα εσωτερικής και εξωτερικής υποδομής, καθώς και τους φορείς και τις φάσεις εκτέλεσης και τον τρόπο χρηματοδότησης αυτών,

αγ. τεκμηρίωση της συμβατότητας του προτεινόμενου Σχεδίου Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης προς τα δεδομένα του υφιστάμενου χωροταξικού σχεδιασμού και προς τους ευρύτερους αναπτυξιακούς και δημοσιονομικούς στόχους, καθώς και τις αναγκαίες τροποποιήσεις που το Σχέδιο επιφέρει στον χωροταξικό σχεδιασμό περιφερειακού ή υποκείμενου επιπέδου,

β. Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ), η οποία συντάσσεται κατά το άρθρο 6 και δημοσιοποιείται κατά το άρθρο 7 της κοινής υπουργικής απόφασης 107017/2006. Ως αρμόδια αρχή για τις ανάγκες εφαρμογής του παρόντος νοείται η αρμόδια υπηρεσία περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας που ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 4 της πιο πάνω κοινής υπουργικής απόφασης. Η αρμόδια αρχή διενεργεί κατά απόλυτη προτεραιότητα τη Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση για το Σχέδιο Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης. Οι αρμόδιοι φορείς διατυπώνουν τις γνώμες τους κατά απόλυτη χρονική προτεραιότητα και με ειδική τεκμηρίωση,

γ. Τεχνική έκθεση, που συνοδεύεται από υδρολογικά, υδραυλικά και περιβαλλοντικά στοιχεία ή μελέτες βάσει των οποίων προτείνονται οι οριογραμμές των τυχόν υφιστάμενων ή υπό ανασύσταση υδατορεμάτων στο τοπογραφικό διάγραμμα ή διαγράμματα της περ. δ.

δ. Τοπογραφικό διάγραμμα ή τοπογραφικά διαγράμματα της όλης έκτασης σε κλίμακα 1:5.000 ή σε άλλη κατάλληλη κλίμακα, με συντεταγμένες κορυφών, βασιζόμενες στο Εθνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς ΕΓΣΑ '87, όπως αυτό ισχύει, στα οποία αποτυπώνονται ιδίως:

δα. οι διαστάσεις, το εμβαδό και τα όρια του ακινήτου, τα όρια αιγιαλού παραλίας και παλαιού αιγιαλού, καθώς και της θαλάσσιας ζώνης που αξιοποιούν τα Ναυπηγεία,

δβ. οι επιμέρους τομείς ανάπτυξης και οι επιτρεπόμενες εντός εκάστου τομέα χρήσεις γης και όροι και περιορισμοί δόμησης,

δγ. τα υφιστάμενα κτίσματα και εγκαταστάσεις, τα οποία προτείνεται να διατηρηθούν, συνυπολογιζόμενα στην προτεινόμενη, ανά τομέα, μέγιστη δόμηση και εκμετάλλευση.

δδ. τυχόν υφιστάμενα ή υπό ανασύσταση υδατορέματα, όπως ιδίως ρέματα που έχουν καλυφθεί, και οι προτεινόμενες οριογραμμές αυτών,

δε. τα υφιστάμενα και προτεινόμενα έργα εσωτερικής και εξωτερικής υποδομής και, ιδίως, οι δρόμοι προσπέλασης, το πλάτος και οι χαρακτηρισμοί αυτών, καθώς και τα λιμενικά έργα.

ε. Το πρόγραμμα ανάπτυξης κατά φάσεις εκτέλεσης, συνοδευόμενο από χρονοδιάγραμμα και υπόδειξη των έργων και εγκαταστάσεων που θα πραγματοποιηθούν ανά φάση.

στ. Κάθε άλλη μελέτη, έκθεση, διάγραμμα ή άλλο στοιχείο που τυχόν απαιτείται για την περιγραφή και τεκμηρίωση των ρυθμίσεων της παρ. 2.

5. Τα δικαιολογητικά της παρ. 4 είναι δυνατόν να κατατίθενται σε απόρρητη και μη εμπιστευτική εκδοχή, εφόσον περιλαμβάνονται στοιχεία που αφορούν σε στρατιωτικά απόρρητα ή θέματα εθνικής άμυνας και ασφάλειας. Στην περίπτωση αυτή, η δημοσιοποίηση

των στοιχείων, με εξαίρεση τη διαδικασία επεξεργασίας από το Συμβούλιο της Επικρατείας, περιλαμβάνει αποκλειστικά τη μη εμπιστευτική εκδοχή των δικαιολογητικών.

6. Για την έκδοση του προεδρικού διατάγματος του παρόντος απαιτείται η προηγούμενη εισήγηση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων που προβλέπεται στο άρθρο 24 του ν. 4495/2017 (Α' 167), καθώς και του Κεντρικού Συμβουλίου Διοίκησης για την Αξιοποίηση της Δημόσιας Περιουσίας που προβλέπεται στο άρθρο 16 του ν. 3986/2011 (Α' 152).

7. Η αναθεώρηση του Σχεδίου επιτρέπεται μόνον εφόσον τηρηθεί η διαδικασία που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος. Κατ' εξαίρεση, με αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εθνικής Άμυνας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από εισήγηση του Κεντρικού Συμβουλίου Διοίκησης για την Αξιοποίηση της Δημόσιας Περιουσίας καθώς και του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, όπου απαιτείται, μπορεί να επέρχονται μεμονωμένες και μη ουσιώδεις τροποποιήσεις στο πιο πάνω Σχέδιο, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων εκάστου Υπουργού. Οι αποφάσεις αυτές εκδίδονται εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή πλήρους φακέλου, μετά από τήρηση της διαδικασίας του άρθρου 5 της κοινής υπουργικής απόφασης 107017/2006.

8. Αρμόδιο για τη σύνταξη του προεδρικού διατάγματος της παρ. 1 του άρθρου 3, είναι το Τμήμα Ειδικών Σχεδίων Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων, της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Άρθρο 4

Εξειδίκευση και εφαρμογή επενδυτικού σχεδίου και έγκριση επιμέρους έργων για τη βιώσιμη ανάπτυξη και λειτουργία των Ναυπηγείων

1. Για την εξειδίκευση και εφαρμογή του ολοκληρωμένου πλαισίου για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου αξιοποίησης, ανάπτυξης και λειτουργίας των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά, εκδίδεται κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Με την απόφαση αυτή εγκρίνονται τα επιμέρους έργα και επιπλέον:

α. ρυθμίζεται η ακριβής χωροθέτηση των επιμέρους εγκαταστάσεων των Ναυπηγείων, εξειδικεύονται οι όροι και οι περιορισμοί δόμησης σε επιμέρους υποενοότητες ή οικοδομικά τετράγωνα εντός των τομέων ανάπτυξης που έχουν καθοριστεί με το διάταγμα του άρθρου 3,

β. εγκρίνονται οι τυχόν απαιτούμενες προσχώσεις επί της θάλασσας και οι χρήσεις αυτών, τα μόνιμα ή προσωρινά έργα, συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων βυθοκορήσεων, και εγκαταστάσεις που απαιτούνται να πραγματοποιηθούν επί του αιγιαλού και της παραλίας, καθώς και επί του συνεχόμενου ή παρακείμενου θαλάσσιου χώρου ή του πυθμένα για την εξυπηρέτηση των Ναυπηγείων, καθώς και η ανάληψη από τον φορέα υλοποίησης της επένδυσης της εκτέλεσης των έργων αυτών,

γ. επανακαθορίζονται τα όρια του αιγιαλού και της παραλίας, όπου απαιτείται, και εγκρίνεται η κατασκευή επιμέρους έργων εσωτερικής ή εξωτερικής υποδομής και ιδίως των λιμενικών έργων,

δ. εγκρίνονται οι περιβαλλοντικοί όροι των έργων και των δραστηριοτήτων που απαιτούνται για την οργάνωση και τη λειτουργία των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά, ύστερα από υποβολή Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και την τήρηση της διαδικασίας που ορίζεται στις παρ. 2β και 3 του άρθρου 3 του ν. 4014/2011 (Α' 209),

ε. παραχωρείται στον φορέα υλοποίησης της επένδυσης το δικαίωμα χρήσης του αιγιαλού και της παραλίας, καθώς και του παλαιού αιγιαλού και της αναγκαίας προκείμενης θαλάσσιας ζώνης για την εξυπηρέτηση των Ναυπηγείων, με τον καθορισμό αντίστοιχου ανταλλάγματος, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος κατά παρέκκλιση του άρθρου 5 του ν. 4864/2021 (Α' 237).

2. Για την εξειδίκευση και εφαρμογή του Σχεδίου Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης και για τυχόν διευθέτηση υδατορεμάτων, ο φορέας υλοποίησης της επένδυσης υποβάλλει στη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων αίτηση, η οποία συνοδεύεται από φάκελο με τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α. Αναλυτική έκθεση ανάπτυξης και τεκμηρίωσης για την εξειδίκευση και εφαρμογή του Σχεδίου σε κάθε τομέα ανάπτυξης, καθώς και στις ζώνες αιγιαλού και παραλίας και στην αναγκαία, συνεχόμενη θαλάσσια έκταση.

β. Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), η οποία συντάσσεται και δημοσιοποιείται κατά τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο Α' του ν. 4014/2011. Η αρμόδια αρχή διενεργεί κατά απόλυτη προτεραιότητα την Περιβαλλοντική Εκτίμηση με βάση τη ΜΠΕ. Οι αρμόδιοι φορείς διατυπώνουν τις γνώμες τους κατά απόλυτη χρονική προτεραιότητα και με ειδική τεκμηρίωση.

γ. Τοπογραφικό διάγραμμα ή τοπογραφικά διαγράμματα της όλης έκτασης σε κλίμακα 1:5.000 ή σε άλλη κατάλληλη κλίμακα, με συντεταγμένες κορυφών, βασιζόμενες στο Εθνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς ΕΓΣΑ '87, όπως αυτό ισχύει, στα οποία αποτυπώνονται τα επιμέρους έργα, εγκαταστάσεις, κτίρια, δίκτυα και υποδομές για τον εκσυγχρονισμό, την επέκταση και επαναλειτουργία των Ναυπηγείων και των συνοδών αυτών εγκαταστάσεων και έργων, καθώς και τα όρια αιγιαλού παραλίας και παλαιού αιγιαλού.

δ. Άλλες απαιτούμενες εξειδικευμένες μελέτες, για θέματα όπως διευθέτησης υδατορεμάτων.

3. Η απόφαση του παρόντος εκδίδεται κατά απόλυτη χρονική προτεραιότητα και, πάντως, μέσα σε διάστημα ενός (1) έτους από την έκδοση του προεδρικού διατάγματος του άρθρου 3.

4. Για την έγκριση της παραχώρησης του αιγιαλού και της παραλίας και της αναγκαίας, συνεχόμενης θαλάσσιας έκτασης και τον καθορισμό σχετικού ανταλλάγματος, τα δικαιολογητικά της παρ. 2 αξιολογούνται από τη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία ζητεί τη γνώμη ή συνδρομή της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας. Ακολούθως, η ίδια Γενική Διεύθυνση υποβάλλει σχετική

πρόταση προς το Κεντρικό Συμβούλιο Διοίκησης για την Αξιοποίηση της Δημόσιας Περιουσίας, προκειμένου το τελευταίο να διαμορφώσει αντίστοιχα την εισήγησή του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5. Για τον υπολογισμό του ανταλλάγματος συνεκτιμάται η αξία των λιμενικών έργων, τα οποία παραμένουν στην ιδιοκτησία του ελληνικού Δημοσίου, καθώς και συγκριτικά στοιχεία, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης προώθησης της καινοτομίας και της ναυπηγίας στη Χώρα. Το τίμημα αντιστοιχεί σε όρους αγοράς, λαμβανομένης υπόψη της αποτίμησης του ανταλλάγματος παραχώρησης από ανεξάρτητο εκτιμητή. Η παραχώρηση διενεργείται για τουλάχιστον σαράντα (40) έτη, με δυνατότητα υπό όρους παράτασης. Για το αντάλλαγμα προβλέπεται μηχανισμός αναπροσαρμογής ανά πέντε (5) έτη.

5. Για την έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης του παρόντος απαιτείται η προηγούμενη εισήγηση του Κεντρικού Συμβουλίου Διοίκησης για την Αξιοποίηση της Δημόσιας Περιουσίας που προβλέπεται στο άρθρο 16 του ν. 3986/2011 (Α' 152), καθώς και του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων που προβλέπεται στο άρθρο 24 του ν. 4495/2017 (Α' 167).

6. Εφόσον υποβληθούν τα δικαιολογητικά της παρ. 2 του παρόντος, είναι δυνατή η σωρευτική ρύθμιση του συνόλου ή μέρους των ζητημάτων του παρόντος άρθρου με το διάταγμα του άρθρου 3.

7. Η αναθεώρηση της κοινής υπουργικής απόφασης της παρ. 1 επιτρέπεται μόνον εφόσον τηρηθεί η διαδικασία που προβλέπεται στο παρόν άρθρο. Κατ' εξαίρεση, με αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εθνικής Άμυνας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ύστερα από εισήγηση του Κεντρικού Συμβουλίου Διοίκησης για την Αξιοποίηση της Δημόσιας Περιουσίας, καθώς και του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, όπου απαιτείται, μπορεί να επέρχονται μεμονωμένες και μη ουσιώδεις τροποποιήσεις στην πιο πάνω κοινή απόφαση, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων εκάστου Υπουργού. Οι αποφάσεις αυτές εκδίδονται εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή πλήρους φακέλου, μετά από τήρηση της διαδικασίας του άρθρου 6 του ν. 4014/2011.

Άρθρο 5

Υπαγωγή αυθαιρέτων στις ρυθμίσεις περί τακτοποίησης και έγκριση εργασιών κατεδάφισης

1. Για την ολοκλήρωση της τακτοποίησης των αυθαιρέτων κτιρίων, κατασκευών και χρήσεων που βρίσκονται εντός της έκτασης των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά ισχύουν τα ειδικά προβλεπόμενα στις επόμενες παραγράφους κατά παρέκκλιση των άρθρων 86 έως 89 του ν. 4495/2017 (Α' 167).

2. Η περαίωση της δήλωσης για την υπαγωγή στις ρυθμίσεις του ν. 4495/2017 προς νομιμοποίηση και προς κατεδάφιση, καθώς και η καταβολή του σχετικού ενιαίου ειδικού προστίμου λαμβάνουν χώρα μετά την έκδοση του προεδρικού διατάγματος του άρθρου 3 και της κοινής απόφασης του άρθρου 4 του παρόντος. Μέχρι τότε, επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η ολοκλήρωση της μεταβίβασης των ακινήτων των Ναυπηγείων στον φορέα υλοποίησης της

επένδυσης, υπό την αίρεση οριστικοποίησης της σχετικής δήλωσης υπαγωγής και καταβολής του προβλεπόμενου προστίμου.

3. Για όσες αυθαίρετες κατασκευές και χρήσεις έχει γίνει υπαγωγή σε τακτοποίηση πριν την απόκτηση των ακινήτων των Ναυπηγείων από τον φορέα υλοποίησης της επένδυσης και δεν παραβιάζουν το καθεστώς δόμησης που θεσπίζεται με το διάταγμα του άρθρου 3 του παρόντος, ο φορέας δύναται να προβεί στην έκδοση άδειας νομιμοποίησης, προ πάσης καταβολής προστίμου, υποβάλλοντας τροποποιητικό φάκελο ενώπιον της υπηρεσίας που διαπίστωσε την υπαγωγή. Άδεια νομιμοποίησης εκδίδεται, επίσης, με απόφαση της ίδιας υπηρεσίας ύστερα από αιτιολογημένη γνώμη του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού για όσα κτίρια ή κατασκευές έχουν υπαχθεί στην τακτοποίηση και συνδέονται, άμεσα ή έμμεσα, με την εξυπηρέτηση σκοπών εθνικής άμυνας και ασφάλειας. Ενόσω εκκρεμεί η έκδοση άδειας νομιμοποίησης δεν υπολογίζεται ούτε καταβάλλεται το ενιαίο ειδικό πρόστιμο. Κατά τα λοιπά ισχύει το άρθρο 106 του ν. 4495/2017.

4. Για όσες αυθαίρετες κατασκευές και χρήσεις υφίσταντο επί ακινήτων που βρίσκονταν στην κυριότητα της Εταιρείας Ακινήτων του Δημοσίου (ΕΤ.Α.Δ.) Α.Ε. έως τη μεταβίβασή τους στον φορέα υλοποίησης της επένδυσης είναι δυνατή η υπαγωγή τους στις διατάξεις του ν. 4495/2017 σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 8 του ν. 4664/2020 (Α' 32), χωρίς την καταβολή παραβόλου και ενιαίου ειδικού προστίμου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα σχετικά με τον επιμερισμό των ποσών παραβόλων και ενιαίων ειδικών προστίμων σε εισπραττόμενα ή μη καταβαλλόμενα με βάση το κριτήριο κυριότητας που προαναφέρθηκε, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια ως προς τη διαδικασία υπολογισμού και είσπραξης των ποσών. Η σχετική δήλωση υπαγωγής είναι κατ' εξαίρεση δυνατό να υποβάλλεται και από τον φορέα υλοποίησης της επένδυσης για λογαριασμό της ΕΤ.Α.Δ. Α.Ε..

5. Κτίρια και εγκαταστάσεις που υπάγονται στο καθεστώς τακτοποίησης αυθαιρέτων δύναται να κατεδαφίζονται κατά παρέκκλιση από τις ισχύουσες διατάξεις. Για την έκδοση της άδειας κατεδάφισης αρμόδια είναι η Κεντρική Υπηρεσία Δόμησης (ΚΥΔΟΜ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας αυτής αρμόδια είναι η Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων του υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μετά από σχετικό αίτημα του φορέα υλοποίησης της επένδυσης και την προσκόμιση των εξής περιοριστικά αναφερόμενων δικαιολογητικών:

- α. περιγράμματος των εν λόγω κτιρίων και εγκαταστάσεων,
- β. τεχνικής έκθεσης μηχανικού, στην οποία περιγράφονται συνοπτικά τα εν λόγω κτίρια και εγκαταστάσεις,
- γ. σκαριφηματικής τομής κάτοψης του κτιρίου,
- δ. φωτογραφικής αποτύπωσης του κτιρίου,
- ε. δηλώσεων ανάθεσης ανάληψης μελετητών/επιβλεπόντων,
- στ. αποδεικτικών κατάθεσης των απαιτούμενων εισφορών υπέρ του Δημοσίου, του οικείου δήμου και του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης,

ζ. αντιγράφου απόδειξης παροχής υπηρεσιών ή τιμολογίου, που αφορά στην καταβολή της συμφωνηθείσας αμοιβής των μελετητών/επιβλεπόντων μηχανικών, καθώς και στον Φόρο Εισοδήματος Μηχανικών αυτής.

6. Οι άδειες κατεδάφισης δύναται να εκδίδονται ενιαίες για περισσότερα από ένα κτίρια και εν γένει κτίσματα και κατασκευές. Η εκτέλεση των εργασιών κατεδάφισης διενεργείται τμηματικά ή ενιαία για περισσότερα από ένα κτίρια και εν γένει κτίσματα και κατασκευές και, πάντως, ολοκληρώνεται εντός δύο (2) ετών από την έκδοση του προεδρικού διατάγματος του άρθρου 3 και της κοινής απόφασης του άρθρου 4 του παρόντος.

Άρθρο 6

Οικοδομικές άδειες

1. Για όλες τις οικοδομικές εργασίες εντός των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά απαιτείται η έκδοση άδειας κατά τις διατάξεις του ν. 4495/2017 (Α' 167) και κατά τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος.

2. Οι τυχόν προεγκρίσεις οικοδομικών αδειών, καθώς και η θεώρηση όρων και περιορισμών δόμησης και σχετικών τοπογραφικών διαγραμμάτων και η έκδοση βεβαιώσεων χρήσεων γης, εκδίδονται από την Κεντρική Υπηρεσία Δόμησης (ΚΥΔΟΜ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της ΚΥΔΟΜ, τα ανωτέρω εκδίδονται από τη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

3. Οι αρμοδιότητες της έγκρισης των υψομετρικών μελετών οδών για τις εργασίες αυτές ασκούνται από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Προς τον σκοπό αυτόν, υποβάλλεται στη Διεύθυνση Οδικών Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών σχετική αίτηση, συνοδευόμενη από:

α. πινακίδες σε κλίμακα 1:500 των πολεοδομικών μελετών και των μελετών έγκρισης χωρικής οργάνωσης,

β. διαγράμματα υψομετρικών μελετών σε κλίμακα 1:1000/1:100 και

γ. τεύχος στοιχείων πολυγωνομετρίας, στοιχείων χωροσταθμικού δικτύου, συντεταγμένων κορυφών οικοδομικών τετραγώνων και αξονοδιασταυρώσεων.

Η έγκριση της υψομετρικής μελέτης παρέχεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υποβολή πλήρους φακέλου. Εφόσον υπάρχει εγκεκριμένη υψομετρική μελέτη, οι βεβαιώσεις που απαιτούνται για την έκδοση της οικοδομικής άδειας, χορηγούνται από την υπηρεσία της παρ. 2, εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της αίτησης. Με την πάροδο της προθεσμίας άπρακτης, η βεβαίωση θεωρείται χορηγηθείσα.

4. Οι διατάξεις του ν. 4495/2017 εφαρμόζονται για την έκδοση των κάθε είδους οικοδομικών αδειών. Αρμόδια για την εφαρμογή, τον έλεγχο και την τήρηση της νομοθεσίας είναι η Κεντρική Υπηρεσία Δόμησης (ΚΥΔΟΜ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και μέχρι την έναρξη λειτουργίας αυτής η Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

5. Εφόσον απαιτείται, κατά τις κείμενες διατάξεις, γνωμοδότηση Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής επί των αρχιτεκτονικών μελετών που υποβάλλονται για την έκδοση οικοδομικής άδειας, αυτή παρέχεται από το Κεντρικό Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής του άρθρου 13 του ν. 4495/2017.

Άρθρο 7

Ρύθμιση ειδικότερων ζητημάτων

1. Κάθε αναγκαία άδεια για την ανάπτυξη και λειτουργία των εγκαταστάσεων εντός της έκτασης των ναυπηγείων εκδίδεται κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 2.

2. Στο πλαίσιο προώθησης της καινοτομίας, λαμβάνεται ειδική μέριμνα για την ελαχιστοποίηση του ενεργειακού αποτυπώματος των Ναυπηγείων, μέσα ιδίως από την παραγωγή ή αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, εναλλακτικά καύσιμα ή άλλες πηγές, τόσο στον χερσαίο όσο και στον θαλάσσιο χώρο των Ναυπηγείων. Ενόψει αυτού, ο φορέας υλοποίησης της επένδυσης δύναται να υποβάλει ολοκληρωμένο σχέδιο ενεργειακής ανασυγκρότησης των Ναυπηγείων κατά το στάδιο εξειδίκευσης και εφαρμογής του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4. Ο σχετικός φάκελος διαβιβάζεται προς γνωμοδότηση στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), προκειμένου το σχέδιο να εγκριθεί συνολικά με τα επιμέρους προβλεπόμενα έργα. Η γνώμη της ΡΑΕ δίνεται κατά απόλυτη χρονική προτεραιότητα και, πάντως, μετά την άπρακτη πάροδο τριάντα (30) ημερών, θεωρείται ότι έχει δοθεί.

3. Η αξιοποίηση και η βιώσιμη ανάπτυξη και λειτουργία των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά εξυπηρετούν το γενικότερο κοινωνικό συμφέρον και, στο πλαίσιο αυτής, είναι δυνατή η επίσπευση διαδικασιών αναγκαστικής απαλλοτρίωσης υπέρ και με δαπάνες του φορέα υλοποίησης της επένδυσης, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον ν. 2882/2001 (Α' 17).

Άρθρο 8

Δικαστική και διαιτητική επίλυση διαφορών

1. Αιτήσεις ακύρωσης κατά πράξεων, που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του παρόντος, εκδικάζονται από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Οι αιτήσεις ακύρωσης του πρώτου εδαφίου εισάγονται στο αρμόδιο Τμήμα ή στην Ολομέλεια με πράξη του Προέδρου του Δικαστηρίου, με την οποία ορίζεται ταχεία δικάσιμος για την εκδίκασή τους. Με την ίδια πράξη του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Τμήματος, στο οποίο έχει παραπεμφθεί η υπόθεση, τάσσεται στη Διοίκηση προθεσμία, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δέκα (10) ημέρες, για την αποστολή του φακέλου και την έκθεση των απόψεών της. Η μη τήρηση της προθεσμίας αυτής γνωστοποιείται από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου ή του οικείου Τμήματος στον αρμόδιο Υπουργό.

2. Εφόσον συναινεί ο φορέας υλοποίησης της επένδυσης, κάθε διαφορά με το Δημόσιο παραπέμπεται και επιλύεται οριστικώς με διαιτησία, που διεξάγεται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του Κανονισμού Διαφάνειας στις δυνάμει Συνθήκης Διαιτησίες Επενδυτών-

Κρατών, όπως υιοθετήθηκε το 2013 («UNCITRAL Arbitration Rules with new article 1 par. 4, as adopted in 2013, Rules on Transparency in Treaty based Investor-State Arbitration») της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο. Το διαιτητικό δικαστήριο αποτελείται από δύο (2) διαιτητές, οι οποίοι ορίζονται αντίστοιχα από το Ελληνικό Δημόσιο και τον φορέα υλοποίησης της επένδυσης, καθώς και έναν (1) επιδιαιτητή εγνωσμένου κύρους, που ορίζεται από τους ανωτέρω διαιτητές.

Άρθρο 9

Μεταβατικές διατάξεις

1. Η υφιστάμενη παραχώρηση του δικαιώματος αποκλειστικής χρήσης επί της ζώνης ή τμημάτων της ζώνης αιγιαλού, όπως έχει καθορισθεί με την υπ' αρ. 16301/30.9.1994 απόφαση της Νομάρχη Δυτικής Αττικής (Δ' 1147) έμπροσθεν των εγκαταστάσεων των ναυπηγείων Σκαραμαγκά, καθώς και επί του αναγκαίου θαλάσσιου χώρου, παραμένει σε ισχύ μέχρι την έκδοση του διατάγματος του άρθρου 3 και της απόφασης του άρθρου 4 του παρόντος για την οριστική παραχώρηση του αιγιαλού, της παραλίας και του αναγκαίου θαλασσίου χώρου. Με την οριστική παραχώρηση που διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος υπολογίζεται αναδρομικά το αντάλλαγμα, το οποίο καταβάλλεται από την ημερομηνία μεταβίβασης των ακινήτων στον φορέα υλοποίησης της επένδυσης.

2. Η υφιστάμενη περιβαλλοντική αδειοδότηση των εγκαταστάσεων ή τμημάτων των εγκαταστάσεων των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά παραμένει σε ισχύ τουλάχιστον μέχρι την έκδοση της απόφασης του άρθρου 4 και την περιβαλλοντική αδειοδότηση του συνόλου των έργων, τα οποία εντάσσονται στο πρόγραμμα αξιοποίησης και εκσυγχρονισμού των Ναυπηγείων. Η διαπίστωση παραβάσεων της περιβαλλοντικής νομοθεσίας ή της υφιστάμενης περιβαλλοντικής αδειοδότησης σε εγκαταστάσεις που υφίστανται ήδη πριν την απόκτηση της κυριότητας των ακινήτων των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά από τον φορέα υλοποίησης της επένδυσης δεν καταλογίζεται στον φορέα. Σε περίπτωση τέτοιας διαπίστωσης, ο φορέας αναλαμβάνει την εκπόνηση ολοκληρωμένου προγράμματος αποκατάστασης της περιβαλλοντικής ζημίας και καταθέτει σχετική πρόταση που συνοδεύεται από τεκμηριωμένη τεχνική έκθεση αποκατάστασης περιβαλλοντικής ζημίας στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με την έγκριση των εργασιών αποκατάστασης, ο φορέας υλοποίησης αναλαμβάνει την υποχρέωση έγκαιρης ολοκλήρωσης των εργασιών. Το σχετικό κόστος επιβαρύνει τον αντίστοιχο δικαιοπάροχο του φορέα υλοποίησης της επένδυσης, με βάση το ακίνητο στο οποίο διαπιστώθηκε η ζημία.

3. Το Σχέδιο του άρθρου 3 του παρόντος εντάσσεται στην κατηγορία σχεδίων του άρθρου 8 του ν. 4447/2016 (Α' 241). Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4447/2016, ιδίως για την εφαρμογή του σχεδίου.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ (Ν. 2882/2001)

Άρθρο 10

Τρόπος κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης - Τροποποίηση περ. γ' παρ. 1 και παρ. 3 άρθρου 1 του ν. 2882/2001

1. Στην περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2882/2001 (Α' 17) η λέξη «εποπτεύοντα» αντικαθίσταται από τη λέξη «αρμόδιου», προστίθεται η φράση «ανάλογα με τον σκοπό της απαλλοτρίωσης», διαγράφεται η φράση «όταν κηρύσσεται υπέρ νομικού προσωπικού είτε του Δημοσίου είτε ιδιωτικού» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτου, καθώς και η σύσταση εμπράγματος δικαιώματος σε βάρος αυτού για δημόσια ωφέλεια, εφόσον επιτρέπεται από το νόμο, κηρύσσεται:

α. Με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού, ανάλογα με το σκοπό της απαλλοτρίωσης,

β. με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου για έργα αρμοδιότητας της οικείας Περιφέρειας, πλην της περίπτωσης κατά την οποία η απαλλοτριούμενη έκταση βρίσκεται εκτός σχεδίου πόλεως και είναι μικρότερη των 15.000 τετραγωνικών μέτρων για το σύνολο των απαιτήσεων του έργου σε χώρο, οπότε κηρύσσεται με απόφαση του Περιφερειάρχη.

γ. με κοινή απόφαση του αρμοδίου Υπουργού, ανάλογα με τον σκοπό της απαλλοτρίωσης, και του Υπουργού Οικονομικών όταν η δαπάνη της απαλλοτρίωσης βαρύνει τις πιστώσεις του Τακτικού Προϋπολογισμού.»

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2882/2001, στο πρώτο εδάφιο η φράση «στο Υπουργείο Οικονομικών» αντικαθίσταται από τη φράση «στην κατά τόπο αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών», η φράση «Επίσης, από ένα (1) αντίτυπο αναλογικού και ηλεκτρονικού αρχείου των κτηματολογικών στοιχείων αποστέλλεται εντός της ίδιας προθεσμίας από το αρμόδιο όργανο της παραγράφου 1 στην οικεία Κτηματική Υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών» διαγράφεται, τα δύο πρώτα εδάφια συγχωνεύονται και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Τα κατά περίπτωση αρμόδια για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης όργανα της παραγράφου 1, αποστέλλουν στην κατά τόπο αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης κήρυξης, δύο (2) αντίτυπα του οικείου κτηματολογικού πίνακα και του διαγράμματος σε αναλογική μορφή και ένα (1) σε ηλεκτρονική μορφή, προς γνώση της για τη σύνταξη έκθεσης, εάν υπάρχουν καταγεγραμμένα δικαιώματα του Δημοσίου ή του Παλαιού Εκκλησιαστικού Ταμείου (ΠΕΤ) επί της απαλλοτριούμενης έκτασης, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 32 του ν. 1473/1984 (Α' 127) και στην οικεία Δασική Υπηρεσία για σύνταξη έκθεσης, εάν υπάρχουν δικαιώματα του Δημοσίου επί ακινήτων που φέρονται ως ιδιωτικά ή διεκδικούνται από ιδιώτες, ενώ εμπίπτουν στο καθεστώς προστασίας του ν. 3208/2003 (Α' 303), με βάση τα

στοιχεία που τηρεί. Αμφότερες οι υπηρεσίες του προηγούμενου εδαφίου διαβιβάζουν τις εκθέσεις τους στην Αρχή που κήρυξε την απαλλοτρίωση και στο βαρυνόμενο με τη δαπάνη αυτής, εντός τριμήνου από την υποβολή του σχετικού αιτήματος. Οι εκθέσεις αυτές δύναται να συντάσσονται και πριν την κήρυξη της απαλλοτρίωσης ύστερα από την υποβολή σχετικού αιτήματος του αρμόδιου για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης οργάνου της παραγράφου 1 κατά τη σύνταξη του κτηματολογικού πίνακα και διαγράμματος, εφόσον έχει οριστικοποιηθεί το εύρος της απαλλοτριούμενης έκτασης.»

Άρθρο 11

Προϋποθέσεις κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης – Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 3 του ν. 2882/2001

Το έβδομο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 3 του ν. 2882/2001 (Α' 17) τροποποιείται ως προς την πρόβλεψη ανάκλησης της απόφασης κήρυξης της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης κατάθεσης της προβλεπόμενης εγγυητικής επιστολής και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Εφόσον υπόχρεος για την καταβολή της αποζημίωσης είναι το Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ., απαιτείται βεβαίωση του αρμόδιου για την έκδοση της πράξης οργάνου για το μέγεθος της δαπάνης και τον τρόπο καλύψεώς της, με μνεία του αντίστοιχου φορέα και Κωδικού αριθμού εξόδου του οικείου προϋπολογισμού από την εγγεγραμμένη πίστωση των οποίων πρόκειται να καλυφθεί η εν λόγω δαπάνη. Σε περίπτωση, που δεν έχει εγγραφεί σχετική πίστωση στον προϋπολογισμό ή η εγγεγραμμένη έχει εξαντληθεί ή είναι ανεπαρκής, αναγράφεται η κατά τα άρθρα 15-18 του Κώδικα Δημοσίου Λογιστικού [ν. 2362/1995 (Α' 247)] απόφαση του Υπουργού Οικονομικών για εγγραφή ή μεταφορά πιστώσεως ή, εν πάση περιπτώσει, η πηγή από την οποία θα καλυφθεί η σχετική δαπάνη. Η βεβαίωση αυτή μνημονεύεται υποχρεωτικά στο προοίμιο της πράξης κήρυξης της απαλλοτρίωσης.

Εφόσον υπόχρεος για την καταβολή της αποζημίωσης είναι ν.π.ι.δ. ή φυσικό πρόσωπο, με το έγγραφο που απευθύνει στην αρμόδια για την κήρυξη της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης αρχή και με το οποίο ζητεί την κήρυξη, πρέπει να προσδιορίζει κατά προσέγγιση την απαιτούμενη για τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης δαπάνη και να δηλώνει ρητά την πρόθεση και δυνατότητά του να προβεί στη συντέλεση μέσα στις νόμιμες προθεσμίες. Η διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 15 εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτήν. Στην πράξη κήρυξης της απαλλοτρίωσης περιέχεται υποχρεωτικά όρος κατά τον οποίο ο υπέρ ου πρέπει να καταθέσει σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την κοινοποίηση της πράξης εγγυητική επιστολή αναγνωρισμένου πιστωτικού ιδρύματος για το 20% της προβλεπόμενης δαπάνης. Αν η εγγυητική επιστολή δεν κατατεθεί εμπρόθεσμα από τον φορέα υπέρ του οποίου είχε κηρυχθεί η απαλλοτρίωση, η απόφαση κήρυξης της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ανακαλείται με απόφαση του οργάνου που είναι αρμόδιο για την κήρυξη σύμφωνα με το την παρ. 1 του άρθρου 1. Αν ο υπέρ ου δεν προβεί στη συντέλεση στις νόμιμες προθεσμίες, η εγγυητική επιστολή καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου και των αναγνωρισμένων δικαιούχων σε ποσοστό 50% για τον καθένα.»

Άρθρο 12

Μεταγραφή – Συνέπειες συντέλεσης – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 9 του ν. 2882/2001

Στην παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 2882/2001 (Α' 17), α) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο ως προς την υποχρέωση του υπέρ ου η απαλλοτρίωση, αρμόδιου φορέα να προβεί στη μεταγραφή της απόφασης κήρυξης στο κατά τόπο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο και Κτηματολογικό Γραφείο, προσκομίζοντας και το κτηματολογικό διάγραμμα και τον κτηματολογικό πίνακα της απαλλοτρίωσης, β) αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Μετά τη συντέλεση της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ο υπέρ ου αυτή, ως εκ του σκοπού της απαλλοτρίωσης αρμόδιος φορέας, υποχρεούται να ενεργήσει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση για τη μεταγραφή της απόφασης κήρυξης αυτής, στο κατά τόπο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο και Κτηματολογικό Γραφείο, προσκομίζοντας τα στοιχεία που αποδεικνύουν τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης, το κτηματολογικό διάγραμμα και τον κτηματολογικό πίνακα της απαλλοτρίωσης, καθώς και αντίγραφο της απόφασης αναγνώρισης δικαιούχων, εφόσον η αναγνώριση έχει γίνει με την ίδια απόφαση με την οποία καθορίστηκε η αποζημίωση. Σε κάθε περίπτωση ο φορέας υπέρ του οποίου έχει κηρυχθεί η απαλλοτρίωση υποχρεούται να τηρεί αρχείο στο οποίο φυλάσσονται η απόφαση κήρυξης της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, το κτηματολογικό διάγραμμα και ο κτηματολογικός πίνακας της απαλλοτριούμενης έκτασης.»

Άρθρο 13

Παραγραφή - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 10 του ν. 2882/2001

Στην παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2882/2001 (Α' 17), α) στο πρώτο εδάφιο ο χρόνος παραγραφής της αξίωσης για την είσπραξη της αποζημίωσης που προσδιορίστηκε προσωρινά ή οριστικά τροποποιείται σε επταετία από τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης, β) στο δεύτερο εδάφιο η φράση «και την κατάληψη του ακινήτου» διαγράφεται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η αξίωση για την είσπραξη της αποζημίωσης που προσδιορίστηκε προσωρινά ή οριστικά παραγράφεται μετά την παρέλευση επταετίας από τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7. Εάν η οριστική αποζημίωση καθορισθεί μετά τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης, η αξίωση για την είσπραξη της τυχόν διαφοράς μεταξύ οριστικής και προσωρινής αποζημίωσης παραγράφεται μετά την παρέλευση πενταετίας από τη δημοσίευση της απόφασης που καθορίζει την οριστική τιμή.»

Άρθρο 14

Ανάκληση και άρση μη συντελεσμένης

αναγκαστικής απαλλοτρίωσης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 11 του ν. 2882/2001

Στην παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 2882/2001 (Α' 17), α) στο τέταρτο εδάφιο η φράση «την αρχή που εξέδωσε την απαλλοτριωτική απόφαση» αντικαθίσταται από τη φράση «τον υπέρ ου η απαλλοτρίωση φορέα», β) στο πέμπτο εδάφιο: βα) πριν τη λέξη «αίτημα» προστίθεται η λέξη «παραπάνω», ββ) η φράση «την αρχή που κήρυξε την απαλλοτρίωση» αντικαθίσταται από τη φράση «τον υπέρ ου η απαλλοτρίωση, ως εκ του σκοπού της απαλλοτρίωσης αρμόδιο

φορέα», βγ) η λέξη «και» αντικαθίσταται από τη φράση «ο οποίος» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση αίρεται αυτοδικαίως εάν δεν συντελεστεί μέσα σε ενάμισι έτος από τη δημοσίευση της απόφασης προσωρινού καθορισμού της αποζημίωσης και, σε περίπτωση απευθείας οριστικού καθορισμού αυτής, από τη δημοσίευση της σχετικής απόφασης. Η αρμόδια για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης αρχή υποχρεούται να εκδώσει μέσα σε τέσσερις μήνες από τη λήξη της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου βεβαιωτική πράξη για την επελθούσα αυτοδίκαιη άρση. Η πράξη αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εφόσον οι θιγόμενοι ιδιοκτήτες επιθυμούν τη διατήρηση της απαλλοτρίωσης που άρθρηκε αυτοδίκαια λόγω παρέλευσης της ως άνω δεκαοκτάμηνης προθεσμίας, μπορούν να υποβάλλουν αίτηση και υπεύθυνη δήλωση μέσα σε προθεσμία ενός έτους από την παρέλευση της προθεσμίας προς τον υπέρ ου η απαλλοτρίωση φορέα περί διατήρησης της απαλλοτρίωσης και καταβολής της δικαστικά καθορισμένης προσωρινής ή οριστικής αποζημίωσης. Αν το παραπάνω αίτημα γίνει δεκτό από τον υπέρ ου η απαλλοτρίωση, ως εκ του σκοπού της απαλλοτρίωσης αρμόδιο φορέα, ο οποίος υποχρεούται στην καταβολή της αποζημίωσης, δεν επιτρέπεται ο ανακαθορισμός της αποζημίωσης ή η αναζήτηση τόκων υπερημερίας.»

Άρθρο 15

Ανάκληση συντελεσμένης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης - Τροποποίηση παρ. 3 και 4 άρθρου 12 του ν. 2882/2001

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 2882/2001 (Α' 17), α) στο δεύτερο εδάφιο, αα) στην περ. α' η φράση «εάν η απαλλοτρίωση έχει κηρυχθεί υπέρ του Δημοσίου» αντικαθίσταται από τη φράση «εάν η δαπάνη της απαλλοτρίωσης βαρύνει τις πιστώσεις του Τακτικού Προϋπολογισμού», αβ) στην περ. β' η φράση «με απόφαση του υπέρ ου η απαλλοτρίωση σε κάθε άλλη περίπτωση» αντικαθίσταται από τη φράση «σε κάθε άλλη περίπτωση, με απόφαση του υπέρ ου η απαλλοτρίωση, ως εκ του σκοπού αρμόδιου φορέα», β) στο τρίτο εδάφιο επέρχεται διόρθωση παροράματος, γ) προστίθεται νέο δέκατο εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου ολική ή μερική ανάκληση της απαλλοτρίωσης, γίνεται με απόφαση της Αρχής η οποία την έχει κηρύξει και με την διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 1, ύστερα από καταβολή, στο δημόσιο ή άλλο πρόσωπο που βαρύνεται με την δαπάνη της απαλλοτρίωσης, αποζημίωσης ίσης με την αξία του ακινήτου κατά τον χρόνο προσδιορισμού αυτής, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στην παράγραφο 4.

Ο καθορισμός της καταβλητέας αποζημίωσης γίνεται: α) με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, εάν η δαπάνη της απαλλοτρίωσης βαρύνει τις πιστώσεις του Τακτικού Προϋπολογισμού και β) σε κάθε άλλη περίπτωση με απόφαση του υπέρ ου η απαλλοτρίωση, ως εκ του σκοπού αρμόδιου φορέα.

Για τον καθορισμό του ποσού της αποζημίωσης του ακινήτου, γνωμοδοτεί η Επιτροπή της παραγράφου 1 του άρθρου 15, ή Ανεξάρτητος Πιστοποιημένος Εκτιμητής κατά την κρίση του αρμόδιου φορέα, εντός δύο μηνών από τη διαβίβαση του σχετικού φακέλου. Ως κριτήρια για

την εκτίμηση της αξίας του ακινήτου λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, η αξία που έχουν κατά τον κρίσιμο χρόνο καθορισμού της, παρακείμενα και ομοειδή ακίνητα, καθώς και οι δυνατότητες προσόδου του ακινήτου. Η εκτιμώμενη αξία του ακινήτου δεν μπορεί να είναι μικρότερη της αντικειμενικής του αξίας.

Σε περίπτωση διαφωνίας ως προς το ύψος της επιστρεπτέας αποζημίωσης, ο οριστικός καθορισμός της γίνεται κατόπιν αιτήσεως κάθε ενδιαφερομένου στα αρμόδια δικαστήρια κατά τα άρθρα 18 έως 25 του παρόντος, η οποία ασκείται εντός εξήντα (60) ημερών, από της κοινοποίησής της απόφασης καθορισμού της. Στην περίπτωση αυτή, ο αρμόδιος δικαστής προσδιορίζει δικάσιμο προς συζήτηση της αίτησης σε χρόνο όχι βραχύτερο από τριάντα (30) ημέρες και όχι μακρότερο από εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεση της και συγχρόνως διατάσσει να επιδοθεί η αίτηση με την πράξη προσδιορισμού δικασίμου, με επιμέλεια του αιτούντος και τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες πριν από την δικάσιμο, σε κάθε ενδιαφερόμενο. Κατά τα λοιπά ισχύουν, αναλογικώς εφαρμοζόμενα, οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 19.

Εάν ο καθ' ου η απαλλοτρίωση δεν έχει εισπράξει την αποζημίωση που έχει παρακατατεθεί, ως επιστρεπτέο από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ποσό καθορίζεται μόνο το ποσό της αποζημίωσης που έχει παρακατατεθεί, χωρίς αναπροσαρμογή.

Η Επιτροπή του άρθρου 15 είναι αρμόδια για τον καθορισμό του ποσού της επιστρεπτέας αποζημίωσης ύστερα από αίτηση του αρμόδιου από τον σκοπό της απαλλοτρίωσης φορέα.

Επίσης, εάν ο καθ' ου η απαλλοτρίωση δεν έχει εισπράξει την αποζημίωση για την οποία έχει εκδοθεί χρηματικό ένταλμα πληρωμής κατά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 7, ως επιστρεπτέο ποσό καθορίζεται μόνο το ποσό της αποζημίωσης του οποίου έχει ενταλθεί η πληρωμή, χωρίς αναπροσαρμογή.»

2. Στην παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 2882/2001, α) στο τρίτο εδάφιο μετά τη λέξη «Το υπόλοιπο» προστίθεται η λέξη «ποσοστό», β) στο τέταρτο εδάφιο β) πριν τη λέξη «δικαιούχο» προστίθεται η φράση «στον υπέρ ου η απαλλοτρίωση», ββ) πριν τη λέξη «κατάθεση» προστίθεται η λέξη «εμπρόθεσμη» και βγ) μετά τη φράση «επιστρεπτέας αποζημίωσης», προστίθεται η φράση «οπότε εκδίδεται απόφαση ανάκλησης από την αρμόδια για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης αρχή», γ) στο πέμπτο εδάφιο προστίθεται ότι «η ανάκληση θεωρείται αυτοδικαίως ματαιωθείσα και τα ποσά που κατέβαλε ο αιτών την ανάκληση θεωρούνται επιστρεπτέα, ως αχρεωστήτως καταβληθέντα», δ) στο έκτο εδάφιο δ) πριν τη λέξη «απαλλοτρίωσης» προστίθεται η λέξη «συντελεσμένης», δβ) η λέξη «έκδοση» αντικαθίσταται από τη λέξη «κοινοποίηση», δγ) η φράση «με την οποία κηρύσσεται ματαιωθείσα η ανάκληση» αντικαθίσταται από τη φράση «καθορισμού της επιστρεπτέας αποζημίωσης» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η ανάκληση της απαλλοτρίωσης θεωρείται ότι έχει συντελεσθεί με την εφάπαξ παρακατάθεση ποσού ίσου με το 30% της αξίας του ακινήτου που έχει καθορισθεί αρμοδίως, κατά την προηγούμενη παράγραφο στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων με δικαιούχο το φορέα υπέρ του οποίου έχει συντελεσθεί η απαλλοτρίωση. Το ως άνω ποσοστό παρακατατίθεται εντός τριών μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης καθορισμού της

αξίας του ακινήτου από την αρμόδια για την ανάκληση της απαλλοτρίωσης αρχή. Το υπόλοιπο ποσοστό της επιστρεπτέας αποζημίωσης παρακατατίθεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων σε τέσσερις τριμηνιαίες δόσεις. Τα ως άνω ποσά αποδίδονται εκ μέρους του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων στον υπέρ ου η απαλλοτρίωση δικαιούχο μετά την εμπρόθεσμη κατάθεση του συνόλου της επιστρεπτέας αποζημίωσης, οπότε εκδίδεται απόφαση ανάκλησης από την αρμόδια για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης αρχή. Αν οι δόσεις δεν παρακατατεθούν εντός του προβλεπόμενου χρόνου, η ανάκληση θεωρείται αυτοδικαίως ματαιωθείσα και τα ποσά που κατέβαλε ο αιτών την ανάκληση θεωρούνται επιστρεπτέα, ως αχρεωστήτως καταβληθέντα. Νέα αίτηση για ανάκληση της συντελεσμένης απαλλοτρίωσης δεν δύναται να κατατεθεί πριν την παρέλευση πενταετίας από την κοινοποίηση της απόφασης καθορισμού της επιστρεπτέας αποζημίωσης.»

Άρθρο 16

Διάδικοι - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 14 του ν. 2882/2001

Στην παρ. 6 του άρθρου 14 του ν. 2882/2001 (Α' 17), α) στο πρώτο εδάφιο αα) η φράση «αρχή που την κήρυξε» αντικαθίσταται από τη φράση «τον υπέρ ου η απαλλοτρίωση ως εκ του σκοπού αυτής αρμόδιο φορέα», αβ) ορίζονται τα στοιχεία της απαλλοτρίωσης που τηρούνται στο φάκελο, β) το δεύτερο και τρίτο εδάφιο διαγράφονται, δ) στο τελευταίο εδάφιο δα) η φράση «των δικαστηρίων» αντικαθίσταται από τη φράση «του εκάστοτε αρμόδιου δικαστηρίου», δβ) η φράση «στις παραπάνω αρχές» αντικαθίσταται από τη φράση «στον ως άνω αρμόδιο φορέα», δγ) η λέξη «ξεχωριστό» διαγράφεται, δδ) η λέξη «αυτό» διαγράφεται και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Για κάθε απαλλοτρίωση τηρείται από τον υπέρ ου η απαλλοτρίωση, ως εκ του σκοπού αυτής αρμόδιο φορέα, ιδιαίτερος φάκελος, στον οποίο καταχωρίζονται όλα τα σχετικά με την κήρυξη της απαλλοτρίωσης στοιχεία, καθώς και ο κτηματολογικός πίνακας και το διάγραμμα. Καθένας που αποδεικνύει έννομο συμφέρον δικαιούται να λάβει γνώση του φακέλου και να ζητήσει αντίγραφα των στοιχείων της απαλλοτρίωσης. Τα αντίγραφα χορηγούνται με δαπάνη του αιτούντος. Οι Γραμματείς του εκάστοτε αρμόδιου δικαστηρίου υποχρεούνται να αποστέλλουν στον ως άνω αρμόδιο φορέα αντίγραφο κάθε απόφασης που αφορά συγκεκριμένη απαλλοτρίωση, προκειμένου να τεθεί στο φάκελο».

Άρθρο 17

Εκτίμηση αξίας απαλλοτριωμένου ακινήτου - Τροποποίηση παρ. 4 και 6 του άρθρου 15 του ν. 2882/2001

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 2882/2001 (Α' 17) η φράση «σχετική βεβαίωση» αντικαθίσταται από τη φράση «έκθεση εκτίμησης της αξίας του ακινήτου σύμφωνα με το αντικειμενικό σύστημα αξιών» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Εάν η κατά την προηγούμενη παράγραφο έκθεση δεν συντάχθηκε, για οποιονδήποτε λόγο, μέσα σε σαράντα τουλάχιστον ημέρες από την υποβολή της αίτησης για τη διενέργεια της εκτίμησης, ο Πρόεδρος της Επιτροπής υποχρεούται να χορηγεί έκθεση εκτίμησης της αξίας του ακινήτου σύμφωνα με το αντικειμενικό σύστημα αξιών σε κάθε ενδιαφερόμενο.»

2. Στην παρ. 6 του άρθρου 15 του ν. 2882/2001, α) στο πρώτο εδάφιο αα) πριν τη λέξη «απαλλοτριώσεων» προστίθεται η λέξη «κηρύξεων», αβ) η λέξη «δύνανται» αντικαθίσταται από τη λέξη «δύνανται», β) προστίθεται διαζευκτικά η δυνατότητας σύνταξης έκθεσης προεκτίμησης από την Επιτροπή του άρθρου 15 και η πρόβλεψη ότι η σχετική δυνατότητα υφίσταται σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας καθορισμού της απαλλοτρίωσης, β) το δεύτερο εδάφιο διαγράφεται και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Σε περιπτώσεις κηρύξεων απαλλοτριώσεων μεγάλου οικονομικού ενδιαφέροντος, ο υπέρ ου η απαλλοτρίωση ή ο υπόχρεος προς αποζημίωση δύναται να ζητήσει σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας καθορισμού της απαλλοτρίωσης είτε τη σύνταξη έκθεσης εκτίμησης των απαλλοτριούμενων από ανεξάρτητο και πιστοποιημένο Εκτιμητή, είτε τη σύνταξη έκθεσης προεκτίμησης από την Επιτροπή του άρθρου 15.

Η έκθεση του ανεξάρτητου Εκτιμητή καλύπτει το σύνολο της αξίας των απαλλοτριούμενων ακινήτων και των επικειμένων τους, την μείωση της αξίας των απομενόντων τμημάτων μετά την απαλλοτρίωση και την ύπαρξη ή μη ωφέλειας των παρόδιων ιδιοκτητών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 653/ 1977 (Α` 214).

Το δικαστήριο υποχρεούται να αιτιολογεί ειδικά την τυχόν απόκλιση της προσδιοριζόμενης από το ίδιο αξίας του ακινήτου τόσο από την προκύπτουσα κατά το αντικειμενικό σύστημα αξία του όσο και από την προκύπτουσα από την έκθεση της εκτιμητικής επιτροπής της παραγράφου 1 του παρόντος ή του ανεξάρτητου εκτιμητή της παρούσας παραγράφου.»

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ (Ν. 4831/2021)

Άρθρο 18

Αρμοδιότητες του ΝΣΚ – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 4 του ν. 4831/2021

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4831/2021 (Α΄170) τροποποιείται ως προς την αποσαφήνιση της έδρας του πολιτειακού και του διαιτητικού δικαστηρίου και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων, σε κάθε είδους αντιδικία, όπου η Ελληνική Δημοκρατία ή το νομικό πρόσωπο του Δημοσίου είναι ή θεωρείται διάδικο ή τρίτο μέρος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους είναι αντίκλητός του για την παραλαβή των δικογράφων που απευθύνονται σε κάθε είδους πολιτειακό δικαστήριο της αλλοδαπής ή διαιτητικό δικαστήριο της ημεδαπής ή αλλοδαπής, καθώς και των σχετικών εγγράφων και αποφάσεων των παραπάνω δικαστηρίων. Η παράλειψη της επίδοσης αυτών στο ΝΣΚ συνεπάγεται την ακυρότητα των επιδόσεων.»

Άρθρο 19

Συγκρότηση του ΝΣΚ ως συλλογικού οργάνου - Τροποποίηση παρ. 3, 4, 5 και 7 άρθρου 5 του ν. 4831/2021

Στο άρθρο 5 του ν. 4831/2021 (Α'170), α) στην παρ. 3 προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο, β) το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 τροποποιείται με την προσθήκη των λέξεων «κατά βαθμό» μετά τη λέξη «αρχαιότερος», γ) στην παρ. 5 προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο, δ) στην παρ. 7 προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, και οι παρ. 3, 4, 5 και 7 διαμορφώνονται ως εξής:

«3. Η Τακτική Ολομέλεια αποτελείται από τον Πρόεδρο, τους Αντιπρόεδρους του ΝΣΚ και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους και λειτουργεί σε δυο συνθέσεις, την Α` και τη Β`. Πριν από την έναρξη κάθε δικαστικού έτους, με απόφαση του Προέδρου του ΝΣΚ, ορίζονται οι Αντιπρόεδροι του ΝΣΚ και οι Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους, που συγκροτούν καθεμιά από τις συνθέσεις της Τακτικής Ολομέλειας, με κριτήριο το Τμήμα του ΝΣΚ όπου αυτοί συμμετέχουν. Επίσης, με την ίδια απόφαση, κατανέμονται στις δύο συνθέσεις και οι λειτουργοί του ΝΣΚ που υπηρετούν στο Γραφείο Επιθεώρησης. Οι Νομικοί Σύμβουλοι που υπηρετούν στην Κεντρική Υπηρεσία του ΝΣΚ, συμμετέχουν και στις δύο συνθέσεις της Τακτικής Ολομέλειας.

Η Τακτική Ολομέλεια συνεδριάζει νόμιμα, όταν παρίστανται τουλάχιστον τα τρία πέμπτα (3/5) των μελών της.»

«4. Στην Ολομέλεια, Πλήρη, Τακτική ή Διακοπών, προεδρεύει ο Πρόεδρος του ΝΣΚ και αν δεν υπάρχει, είναι απών ή κωλύεται, ο αρχαιότερος κατά βαθμό από τους λειτουργούς του ΝΣΚ που παρίσταται. Εισηγητής ορίζεται μέλος της Ολομέλειας ή Πάρεδρος του ΝΣΚ.»

«5. Τα Τμήματα αποτελούνται από Αντιπρόεδρους του ΝΣΚ και Νομικούς Συμβούλους του Κράτους. Ο αριθμός και η συγκρότηση των Τμημάτων ορίζονται πριν από την έναρξη κάθε δικαστικού έτους, με απόφαση του Προέδρου. Με την ίδια απόφαση, κατανέμονται στις συνθέσεις των Τμημάτων και οι λειτουργοί του ΝΣΚ που υπηρετούν στο Γραφείο Επιθεώρησης. Οι Νομικοί Σύμβουλοι που υπηρετούν στην Κεντρική Υπηρεσία του ΝΣΚ, μπορούν να συμμετέχουν σε όλα τα Τμήματα. Τα Τμήματα συνεδριάζουν νόμιμα όταν παρίστανται περισσότερα από τα μισά μέλη που συμμετέχουν σε αυτά. Στα Τμήματα προεδρεύει Αντιπρόεδρος του ΝΣΚ και αν δεν υπάρχει, απουσιάζει ή κωλύεται, ο αρχαιότερος από τους λειτουργούς του ΝΣΚ που παρίστανται. Ο Πρόεδρος του ΝΣΚ μπορεί να προεδρεύει σε οποιοδήποτε Τμήμα. Εισηγητής ορίζεται ο λειτουργός του ΝΣΚ που του έχει ανατεθεί ο χειρισμός της υπόθεσης που εισάγεται στο Τμήμα.»

«7. Λειτουργοί του ΝΣΚ, στους οποίους έχει ανατεθεί ο χειρισμός ερωτημάτων ή υποθέσεων αρμοδιότητας άλλης Τακτικής Ολομέλειας ή άλλου Τμήματος από αυτά στα οποία υπάγονται οι υπηρεσιακές μονάδες όπου υπηρετούν, εισηγούνται και εφόσον φέρουν τον βαθμό του Αντιπρόεδρου του ΝΣΚ ή του Νομικού Συμβούλου του Κράτους, συμμετέχουν στη σύνθεση της Τακτικής Ολομέλειας ή του Τμήματος που εξετάζει το ερώτημα ή την υπόθεση. Στις συνεδριάσεις μπορεί επίσης να καλούνται και λειτουργοί του ΝΣΚ, οι οποίοι έχουν χειριστεί τις υποθέσεις που συζητούνται, προκειμένου να παράσχουν διευκρινίσεις σχετικά με αυτές. Οι υποθέσεις των Γραφείων της περιφέρειας, στα οποία δεν υπηρετεί Νομικός Σύμβουλος, εισάγονται στο Τμήμα ή στην Ολομέλεια από Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο που υπηρετεί στο καθ' ύλην αρμόδιο Γραφείο Νομικού Συμβουλίου Υπουργείων, Ανεξάρτητων Αρχών, ΝΠΔΔ, Αυτοτελών Υπηρεσιών και Ειδικών Γραφείων που εδρεύουν στην Περιφέρεια Αττικής.»

Αρμοδιότητες Τμημάτων και Ολομέλειας – Τροποποίηση παρ. 4 και 5 άρθρου 7 του ν. 4831/2021

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 4831/2021 (Α' 170), α) στην περ. α) προστίθεται η φράση «και την επεξεργασία της ρήτηρας διαιτησίας σε συμβάσεις του Δημοσίου», β) η περ. στ) καταργείται, γ) προστίθεται νέο τελευταίο εδάφιο και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η Τακτική Ολομέλεια ή η Ολομέλεια Διακοπών γνωμοδοτεί: α) για την υποβολή διαφορών του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ανεξάρτητων Αρχών που η νομική υποστήριξή τους ανήκει στο ΝΣΚ σε διαιτησία, εφόσον τούτο δεν προβλέπεται από ειδική διάταξη, και την επεξεργασία της ρήτηρας διαιτησίας σε συμβάσεις του Δημοσίου, β) για τον ορισμό διαιτητών του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ανεξάρτητων Αρχών των οποίων η νομική υποστήριξη ανήκει στο ΝΣΚ, γ) για την άσκηση ή μη ενδίκων βοηθημάτων κατά των διαιτητικών αποφάσεων, καθώς και για τους λόγους που πρέπει αυτές να προσβληθούν, δ) για υποθέσεις, οι οποίες παραπέμπονται σε αυτήν από τον Πρόεδρο ή το Τμήμα, στην τελευταία δε περίπτωση, λόγω ισοψηφίας ή ιδιαίτερης σπουδαιότητας των υποθέσεων αυτών ή για υποθέσεις που η απευθείας παραπομπή τους στην Ολομέλεια ζητείται από την ερωτώσα υπηρεσία, ε) για ερωτήματα, για τα οποία προηγήθηκε γνωμοδότηση Τμήματος που δεν έγινε αποδεκτή από το αρμόδιο όργανο και ζητείται από αυτό η παραπομπή στην Ολομέλεια. Η Τακτική Ολομέλεια ή η Ολομέλεια Διακοπών είναι αρμόδια για κάθε υπόθεση, για την οποία δεν προβλέπεται αρμοδιότητα της Πλήρους Ολομέλειας.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 7 του ν. 4831/2021 τροποποιείται ως προς την αντικατάσταση της αναφοράς «σε συμβάσεις που καταρτίζουν» σε «διαφορές», στο πλαίσιο εθνικής ή διεθνούς διαιτησίας, κατά την οποία το ΝΣΚ παρέχει νομική υποστήριξη και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Για εθνικές και διεθνείς διαιτησίες, οι οποίες αφορούν σε διαφορές του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ανεξάρτητων Αρχών που η νομική τους υποστήριξη διεξάγεται από το ΝΣΚ με τρίτους, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, γνωμοδοτεί με τη διαδικασία της περ. β' της παρ. 4 και διαιτητής από πλευράς του Δημοσίου ή του Ν.Π.Δ.Δ. ή της Ανεξάρτητης Αρχής, ορίζεται ανώτατος δικαστικός λειτουργός ή λειτουργός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με βαθμό τουλάχιστον Νομικού Συμβούλου του Κράτους, Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής Νομικής Σχολής ή Δικηγόρος στον Άρειο Πάγο, εφόσον ο τελευταίος διαθέτει αποδεδειγμένα εξειδίκευση στο συγκεκριμένο αντικείμενο. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις διαιτησιών που διέπονται από ειδικό καθεστώς ή διεξάγονται ενώπιον διεθνών διαιτητικών κέντρων, οι κανόνες των οποίων προβλέπουν ειδικό τρόπο επιλογής υποψηφίων διαιτητών, είναι δυνατός ο ορισμός Ελλήνων ή αλλοδαπών διαιτητών, οι οποίοι δεν έχουν μεν μία από τις παραπάνω ιδιότητες, πλην όμως, διαθέτουν αποδεδειγμένα πλούσια εμπειρία και σημαντική εξειδίκευση στο αντικείμενο της διαφοράς και στη συγκεκριμένη διαιτητική διαδικασία και ο ορισμός τους είναι συμβατός με τους κανόνες του διεθνούς κέντρου, ενώπιον του οποίου θα υποβληθεί η διαφορά.»

Άρθρο 21

Δικαστικά Γραφεία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους -Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 21 του ν. 4831/2021

Στην παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 4831/2021 (Α' 170), η λέξη «ορίζεται» αντικαθίσταται με τη λέξη «τοποθετείται» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με απόφαση του Προέδρου του ΝΣΚ, μπορεί σε Δικαστικά Γραφεία που εδρεύουν σε έδρες Περιφέρειας, να τοποθετείται ως προϊστάμενος, λειτουργός του ΝΣΚ, με τον βαθμό του Νομικού Συμβούλου του Κράτους».

Άρθρο 22

Λειτουργικά και οικονομικά θέματα – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 29 του ν. 4831/2021

Στην παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 4831/2021 (Α' 170), περί στελέχωσης της γραμματείας των Γραφείων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, διαγράφεται η φράση «σε κάθε περίπτωση», προστίθεται η λέξη «και» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η γραμματεία των Γραφείων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που λειτουργούν σε Υπουργεία, Ν.Π.Δ.Δ., Ανεξάρτητες Αρχές και ΑΕΙ στελεχώνεται και από υπαλλήλους των αντίστοιχων φορέων, Κλάδων ΠΕ και ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού ή Πληροφορικής ή ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων και Προσωπικού Η/Υ».

Άρθρο 23

Κωλύματα διορισμού – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 38 του ν. 4831/2021

Στην παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4831/2021 (Α' 170), περί του χρόνου στον οποίο πρέπει να μην συντρέχουν τα κωλύματα διορισμού, η λέξη «ή» αντικαθίσταται με τη λέξη «και» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Τα κωλύματα της παρ. 1 δεν πρέπει να υπάρχουν κατά την ημέρα έναρξης του διαγωνισμού, όπως ορίζεται στην προκήρυξη, και κατά την ημέρα του διορισμού.»

Άρθρο 24

Προκριματικό στάδιο - Διεξαγωγή γραπτής εξέτασης – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 45 του ν. 4831/2021

Η περ. γ) του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 45 του ν. 4831/2021 (Α' 170), τροποποιείται με την προσθήκη και της Διοικητικής Εκτέλεσης στα εξεταζόμενα μαθήματα και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το προκριματικό στάδιο περιλαμβάνει γραπτή εξέταση στα παρακάτω μαθήματα του άρθρου 43, καταναμεημένα σε τρεις (3) ενότητες: α) Συνταγματικό Δίκαιο, Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ΕΣΔΑ, Διοικητικό Δίκαιο και Διοικητική Δικονομία, β) Αστικό Δίκαιο, Εμπορικό Δίκαιο, γ) Πολιτική Δικονομία, Αναγκαστική Εκτέλεση και Διοικητική Εκτέλεση. Η εξέταση διεξάγεται σε διαφορετική ημέρα για καθεμία από τις τρεις (3) ενότητες μαθημάτων.»

Άρθρο 25

Ασυμβίβαστα - Συμμετοχή σε επιτροπές, συμβούλια και συλλογικά όργανα της Διοίκησης – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 54 ν. 4831/2021

Στην παρ. 2 του άρθρου 54 του ν. 4831/2021 (Α' 170) τροποποιούνται: α) η περ. β) του πρώτου εδαφίου, ως προς τον τρόπο ορισμού των διαιτητών, και β) το δεύτερο εδάφιο με την προσθήκη των αμοιβών επιδαιτητών και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται: α) να εκλέγονται μέλη της Ακαδημίας ή μέλη Δ.Ε.Π. Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, β) να ορίζονται ως διαιτητές ή επιδαιτητές σε εθνικές ή διεθνείς διαιτησίες από το Ελληνικό Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ, τις Ανεξάρτητες Αρχές και τα νομικά πρόσωπα του δημοσίου τομέα. Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 882Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας για την υποχρέωση καταβολής ποσοστού από τις αμοιβές των διαιτητών ή επιδαιτητών στον ειδικό λογαριασμό του ΝΣΚ εφαρμόζονται σε όλες τις περιπτώσεις ορισμού λειτουργών του ΝΣΚ ως διαιτητών, σε εθνικές, διεθνείς ή ad hoc διαιτησίες, γ) να μετέχουν σε συμβούλια ή επιτροπές ή ομάδες εργασίας ή σε διοικητικά συμβούλια δημόσιων φορέων, όταν αυτό προβλέπεται από ειδικές διατάξεις. Ο ορισμός γίνεται ύστερα από ερώτημα της αρμόδιας υπηρεσίας ή του φορέα και πρόταση του Προέδρου του ΝΣΚ, ενώ, κατά τα λοιπά, ισχύουν οι διατάξεις που διέπουν τη συγκρότηση και τη λειτουργία του συμβουλίου, της επιτροπής ή της ομάδας εργασίας ή του δημόσιου φορέα.»

Άρθρο 26

Μισθός – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 60 του ν. 4831/2021

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 60 του ν. 4831/2021 (Α' 170) διαγράφεται η φράση «ενώ μπορεί να τάσσει σε αυτόν προθεσμία για την εκτέλεση της υπηρεσίας ή την περαίωση της εκκρεμότητας» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Στην περίπτωση της παρ. 2, πέρα από την τυχόν πειθαρχική ευθύνη του λειτουργού, ο μισθός περικόπτεται με πράξη του Προέδρου του ΝΣΚ. Ο Πρόεδρος, πριν προβεί στην έκδοση της πράξης, καλεί τον λειτουργό του ΝΣΚ να εκφράσει γραπτά τις απόψεις του. Η πράξη περικοπής τίθεται στον ατομικό φάκελο του λειτουργού του ΝΣΚ και συνεκτιμάται για την προαγωγή του.»

Άρθρο 27

Προαγωγές λειτουργών του ΝΣΚ – Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 65 του ν. 4831/2021

Στην παρ. 9 του άρθρου 65 του ν. 4831/2021 (Α' 170) προστίθεται μετά την περ. στ) νέο εδάφιο και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Η προαγωγή των λειτουργών του ΝΣΚ στον βαθμό του Παρέδρου γίνεται κατ' εκλογή μεταξύ όσων συγκεντρώνουν τα τυπικά και τα ουσιαστικά προσόντα με βάση:

- α) το ήθος και την κοινωνική παράσταση,
- β) το σθένος και την υπηρεσιακή συμπεριφορά,
- γ) την επιστημονική κατάρτιση,
- δ) την κρίση, αντίληψη και ικανότητα στην κατανόηση των υποθέσεων, ικανότητα στη διατύπωση των εισηγήσεων και των δικογράφων,
- ε) την επιμέλεια, εργατικότητα, ποιοτική και ποσοτική υπηρεσιακή απόδοση,

στ) την ικανότητα διαχείρισης φόρτου υποθέσεων και εκκρεμοτήτων, ικανότητα ανταπόκρισης και προσαρμογής σε πιθανά νέα και πρόσθετα καθήκοντα.

Όλα τα παραπάνω ουσιαστικά προσόντα πρέπει να διαπιστώνεται ότι διατίθενται τουλάχιστον σε βαθμό πολύ καλό. Για την προαγωγή συνεκτιμάται η πολύ καλή εξοικείωση και ευχέρεια των υποψηφίων στη χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ).»

Άρθρο 28

Πειθαρχικά όργανα – Τροποποίηση περ. δ άρθρου 86 του ν. 4831/2021

Η περ. δ) του άρθρου 86 του ν. 4831/2021 (Α' 170) τροποποιείται, προκειμένου να εξειδικευθεί ο σχηματισμός της Ολομέλειας ως πειθαρχικού οργάνου, και το άρθρο 86 διαμορφώνεται ως εξής:

«Πειθαρχικά όργανα είναι: α) Ο Υπουργός Οικονομικών, β) ο Πρόεδρος του ΝΣΚ, γ) τα Πειθαρχικά Συμβούλια του άρθρου 10, δ) Η Τακτική Ολομέλεια ή η Ολομέλεια Διακοπών του ΝΣΚ, ως δευτεροβάθμιο πειθαρχικό όργανο για τους Παρέδρους και τους Δικαστικούς Πληρεξούσιους και ε) το Συμβούλιο της Επικρατείας.»

Άρθρο 29

Άσκηση πειθαρχικής δίωξης – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 90 του ν. 4831/2021

Η παρ. 2 του άρθρου 90 του ν. 4831/2021 (Α' 170) τροποποιείται με την προσθήκη της φράσης «ή παράλειψη» μετά τη λέξη «πράξη» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Ο Πρόεδρος όταν λάβει με οποιονδήποτε τρόπο γνώση ότι τελέστηκε από λειτουργό του ΝΣΚ πράξη ή παράλειψη που μπορεί να χαρακτηριστεί πειθαρχικό παράπτωμα υποχρεούται, είτε να κινήσει τη διαδικασία άσκησης πειθαρχικής αγωγής από τον Υπουργό Οικονομικών είτε να την ασκήσει ο ίδιος αν συντρέχει η περίπτωση β' της παραγράφου 1.»

Άρθρο 30

Έφεση – Τροποποίηση παρ. 2 και 5 άρθρου 99 του ν. 4831/2021

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 99 του ν. 4831/2021 (Α' 170) η φράση «Ολομέλειας του ΝΣΚ» αντικαθίσταται με τη φράση «Τακτικής Ολομέλειας ή της Ολομέλειας του Τμήματος Διακοπών του ΝΣΚ», και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι αποφάσεις των Πειθαρχικών Συμβουλίων της παρ. 3 του άρθρου 10, καθώς και οι αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών ή του Προέδρου της παρ. 2 του άρθρου 87 κατά των λειτουργών του ΝΣΚ, έως και τον βαθμό του Παρέδρου, υπόκεινται σε έφεση ενώπιον της Τακτικής Ολομέλειας ή της Ολομέλειας του Τμήματος Διακοπών του ΝΣΚ.»

2. Στην παρ. 5 του άρθρου 99 του ν. 4831/2021 πριν τη λέξη «Ολομέλεια» προστίθεται η λέξη «παραπάνω» και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Με την άσκηση της έφεσης, η υπόθεση μεταβιβάζεται στην παραπάνω Ολομέλεια ως Δευτεροβάθμιο Συμβούλιο, το οποίο δεν μπορεί να χειροτερεύσει τη θέση του διωκόμενου, αν έχει ασκήσει έφεση μόνο αυτός.»

Άρθρο 31

Προσφυγή – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 100 του ν. 4831/2021

Στην παρ. 2 του άρθρου 100 του ν. 4831/2021 (Α' 170), μετά τη φράση «σε δεύτερο βαθμό» προστίθεται η φράση «ή, προκειμένου περί Νομικού Συμβούλου, από το Πειθαρχικό Συμβούλιο της παρ. 2 του άρθρου 10» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Αν για το πειθαρχικό παράπτωμα στο οποίο υπέπεσε λειτουργός του ΝΣΚ μέχρι τον βαθμό του Νομικού Συμβούλου του Κράτους η προσήκουσα πειθαρχική ποινή είναι εκείνη της οριστικής παύσης, αλλά του επιβλήθηκε κατώτερη ποινή από την Ολομέλεια του ΝΣΚ που έκρινε σε δεύτερο βαθμό ή, προκειμένου περί Νομικού Συμβούλου, από το Πειθαρχικό Συμβούλιο της παρ. 2 του άρθρου 10, ο Υπουργός Οικονομικών μπορεί να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.»

Άρθρο 32

Οργανικές θέσεις – Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 106 ν. 4831/2021

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 106 του ν. 4831/2021 (Α' 170), τροποποιείται ως προς τη διαγραφή της φράσης «στους Κλάδους ΠΕ Νομικών, ΠΕ Πληροφορικής και ΤΕ Πληροφορικής και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Κάθε οργανική θέση του διοικητικού προσωπικού του ΝΣΚ που μετά τη δημοσίευση του παρόντος, κενώνεται με οποιονδήποτε τρόπο, μετατρέπεται σε οργανική θέση δημοσίου δικαίου. Οι κενούμενες θέσεις του κλάδου ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων, μετατρέπονται κατά σειρά και εναλλάξ στους κλάδους ΠΕ Νομικών, ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού, ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού, ΠΕ Πληροφορικής και ΤΕ Πληροφορικής.»

Άρθρο 33

Κλάδοι Προϊσταμένων – Τροποποίηση περ. β' παρ. 4 άρθρου 110 ν. 4831/2021

Στην περ. β' της παρ. 4 του άρθρου 110 του ν. 4831/2021 (Α' 170) η φράση «σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 6 του άρθρου 11» αντικαθίσταται με τη φράση «σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 4 του άρθρου 122» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) Εποπτεύει, συντονίζει και κατευθύνει το έργο της Διεύθυνσης, της οποίας προϊστάται, σύμφωνα με τις εντολές του Προέδρου του ΝΣΚ και σε συνεργασία με αυτόν ή με τον Νομικό Σύμβουλο του Κράτους ή τον Πάρεδρο του ΝΣΚ που έχει οριστεί από τον Πρόεδρο του ΝΣΚ.

β) Προϊστάται και εποπτεύει τους διοικητικούς υπαλλήλους της Διεύθυνσής του και υπογράφει τα έγγραφα, για τα οποία του χορηγήθηκε από τον Πρόεδρο σχετική εξουσιοδότηση, σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 4 του άρθρου 122.»

Άρθρο 34

Ετήσια έκθεση – Τροποποίηση άρθρου 120 του ν. 4831/2021

Στο άρθρο 120 του ν. 4831/2021 (Α' 170), α) στο πρώτο εδάφιο, η λέξη «δικαστικό» διαγράφεται, η λέξη «Νοεμβρίου» αντικαθίσταται από τη λέξη «Ιουνίου», β) στο δεύτερο εδάφιο, η λέξη «δικαστικό» διαγράφεται, γ) προστίθεται τρίτο εδάφιο σχετικά με τη διαβίβαση, παράδοση και παρουσίαση της Ετήσιας Έκθεσης του έτους 2021 και το άρθρο 120 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 120

Ετήσια έκθεση

Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους συντάσσει Έκθεση για κάθε έτος, η οποία διαβιβάζεται στον Υπουργό Οικονομικών, παραδίδεται στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων και παρουσιάζεται στη Διαρκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής των Ελλήνων, μέχρι τα τέλη Ιουνίου κάθε έτους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής. Στην έκθεση αυτή γίνεται καταγραφή και αποτίμηση του έργου του ΝΣΚ για το έτος που πέρασε και περιλαμβάνονται παρατηρήσεις και προτάσεις για τις ρυθμίσεις που είναι αναγκαίες για τη βελτίωση της λειτουργίας και της οργάνωσης του ΝΣΚ, την αντιμετώπιση των προβλημάτων σχετικά με τη λειτουργία της Διοίκησης και της Δικαιοσύνης, καθώς και την αρτιότερη και επωφελέστερη για το Δημόσιο δικαστική παράσταση ή εξώδικη εκπροσώπησή του. Ειδικά για το έτος 2021 η Έκθεση του παρόντος διαβιβάζεται, παραδίδεται και παρουσιάζεται μέχρι το τέλος Νοεμβρίου 2022.»

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 35

Παράταση ισχύος μειωμένων και υπερμειωμένων συντελεστών Φ.Π.Α. για ορισμένα αγαθά και υπηρεσίες – Τροποποίηση του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α.

1. Η παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 4690/2020 (Α' 104), τροποποιείται ως προς τον χρόνο ισχύος του μειωμένου ή υπερμειωμένου, κατά περίπτωση, συντελεστή Φ.Π.Α. στα μη αλκοολούχα ποτά και αεριούχα νερά, στα εισιτήρια κινηματογράφων, στις μεταφορές προσώπων και των αποσκευών τους καθώς και στην εστίαση και διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι διατάξεις του Παραρτήματος ΙΙΙ «Αγαθά και Υπηρεσίες που υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 21» του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, όπως τροποποιούνται από την παρ. 1, εφαρμόζονται από την 1.6.2020 έως και τις 31.12.2022.».

2. Η παρ. 5 του άρθρου 49 του ν. 4772/2021 (Α' 17), τροποποιείται ως προς τον χρόνο ισχύος του μειωμένου συντελεστή Φ.Π.Α. για τα εισιτήρια για ζωολογικούς κήπους και

διαμορφώνεται ως εξής:5. Το άρθρο 36 ισχύει από τη δημοσίευση του παρόντος και εφαρμόζεται μέχρι και τις 31.12.2022.».

3. Οι παρ. 9 και 10 του Κεφαλαίου Β, «ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ» του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α. τροποποιούνται ως προς τον χρόνο ισχύος του μειωμένου συντελεστή Φ.Π.Α. στις υπηρεσίες που παρέχονται από γυμναστήρια και σχολές εκμάθησης χορού και διαμορφώνονται ως εξής:

«9. Η παροχή υπηρεσιών από γυμναστήρια από την 1.10.2021 έως και τις 31.12.2022.

10. Η παροχή υπηρεσιών από σχολές εκμάθησης χορού από την 1.10.2021 έως και τις 31.12.2022 και εφόσον δεν απαλλάσσονται με το άρθρο 22.».

Άρθρο 36

Ρύθμιση για τη φορολογία ακινήτων φυσικών προσώπων - Αντικατάσταση του τετάρτου εδαφίου της παρ. 1 άρθρου 32 ν. 3842/2010

Το τέταρτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 3842/2010 (Α' 58) αντικαθίσταται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ως φορολογητέα αξία των ακινήτων ή των εμπράγματων σε αυτά δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων, νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων ορίζεται το γινόμενο που προκύπτει από τις τιμές εκκίνησης ή αφετηρίας, που καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 41 και 41Α του Ν. 1249/1982, όπως ισχύει, όπου εφαρμόζεται το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού αξίας ακινήτων, επί τους συντελεστές αυξομείωσης, όπως καθορίζονται κατωτέρω ανά είδος ακινήτου ή κτηρίου.

Ως Συντελεστής Αξιοποίησης Οικοπέδου (ΣΑΟ), για τον υπολογισμό της φορολογητέας αξίας, λαμβάνεται ο ΣΑΟ που περιλαμβάνεται στις αποφάσεις προσδιορισμού αντικειμενικής αξίας ακινήτων (μικρότερος ή μεγαλύτερος), ανεξάρτητα αν ο συντελεστής δόμησης που ισχύει στην περιοχή είναι διαφορετικός.

Για τα έτη 2012 και 2013 και εφεξής λαμβάνονται υπόψη οι τιμές εκκίνησης και οι συντελεστές αυξομείωσης, όπως είχαν αναπροσαρμοσθεί κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις 41 και 41 Α του Ν. 1249/1982 και ίσχυαν κατά την 31.12.2008, καθώς και οι τιμές εκκίνησης και οι συντελεστές αυξομείωσης όπως αναπροσαρμόστηκαν μετά την 31.12.2008 σε εκτέλεση ακυρωτικής απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία ακύρωσε τιμές εκκίνησης και συντελεστές αυξομείωσης που είχαν αναπροσαρμοστεί μέχρι 31.12.2008 από το φόρο ακίνητης περιουσίας και τον ενιαίο φόρο ιδιοκτησίας ακινήτων.

Αν έχει βεβαιωθεί φόρος με βάση τιμές εκκίνησης και συντελεστές αυξομείωσης διαφορετικούς από αυτούς που ορίζονται στο προηγούμενο εδάφιο, διενεργείται νέος προσδιορισμός του φόρου από τη φορολογική διοίκηση και, σε περίπτωση θεμελίωσης σχετικής αξίωσης, ο φόρος συμψηφίζεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του έτους 2025 με την επιφύλαξη των διατάξεων περί παραγραφής. Οι διατάξεις των δύο προηγούμενων εδαφίων δεν εφαρμόζονται για ακίνητα περιοχών που εντάχθηκαν στο σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού για πρώτη φορά μετά την 31.12.2008.

Αν το οικοπέδο είναι δεσμευμένο για κοινωφελή χρήση ο Σ.Α.Ο. είναι ίσος με το συντελεστή δόμησης του οικοδομικού τετραγώνου, όπως έχει καθοριστεί με προεδρικό διάταγμα.

Αν το οικοπέδο βρίσκεται σε περιοχή, στην οποία δεν έχουν καθοριστεί με τις αποφάσεις που προβλέπονται στην προηγούμενη περίπτωση, συντελεστής οικοπέδου (Σ.Οικ.), συνολική τιμή εκκίνησης του οικοπέδου και συντελεστής αξιοποίησης οικοπέδου (Σ.Α.Ο.), λαμβάνονται οι κατώτεροι αντίστοιχοι συντελεστές Σ.Οικ., συνολική τιμή εκκίνησης του οικοπέδου και Σ.Α.Ο. της ζώνης με τη χαμηλότερη τιμή ζώνης της οικείας Δημοτικής Ενότητας, όπως ορίζονται κάθε φορά στις αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 41 του Ν. 1249/1982. Αν δεν έχουν καθοριστεί τέτοιες ζώνες και τέτοιοι συντελεστές στη Δημοτική Ενότητα, λαμβάνονται οι κατώτερες αντίστοιχες τιμές του οικείου Δήμου, και, αν δεν έχουν καθοριστεί ούτε στο Δήμο, λαμβάνονται οι κατώτερες αντίστοιχες τιμές της οικείας Περιφερειακής Ενότητας και, αν δεν έχουν καθοριστεί ούτε στην Περιφερειακή Ενότητα, λαμβάνονται οι κατώτερες αντίστοιχες τιμές της οικείας Περιφέρειας.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται, για τις περιοχές που εντάσσονται στο σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού αξίας ακινήτων για πρώτη φορά, οι συντελεστές αξιοποίησης οικοπέδου, καθώς και κάθε άλλο θέμα για τον προσδιορισμό της αξίας των ακινήτων για τη φορολογία ακίνητης περιουσίας.

Για την εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων εδαφίων ως δήμοι και κοινότητες νοούνται οι δήμοι και κοινότητες του Ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α').»

ΜΕΡΟΣ Ε΄

ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Άρθρο 37

Παράταση αναστολής καταβολής στο Δημόσιο ποσοστού 5% επί των νοσηλίων από τις Μονάδες Χρόνιας Αιμοκάθαρσης – Τροποποίηση άρθρου 30 του ν. 3846/2010

Η παρ. 2 του άρθρου 30 του ν. 3846/2010 (Α' 66) τροποποιείται ως προς την ημερομηνία λήξης της αναστολής καταβολής στο Δημόσιο του ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%) επί των νοσηλίων από τις Μονάδες Χρόνιας Αιμοκάθαρσης, και διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Για το διάστημα από την 1.1.2020 έως και τις 31.12.2022, αναστέλλεται η εφαρμογή της παρ. 1 και τα καταβληθέντα ποσά που αφορούν στο διάστημα της παρούσας δύναται να επιστρέφονται ή να συμψηφίζονται με οφειλές προς το Δημόσιο, σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974, Α' 90).».

Άρθρο 38

Ορισμός της Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.ΕΛ.) ως αρμόδιας για τον έλεγχο του ευρωπαϊκού μέσου προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19

1. Η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.ΕΛ.) που συστάθηκε με το άρθρο 11 του ν. 4314/2014 (Α' 265) ορίζεται αρμόδια για τον έλεγχο του ευρωπαϊκού μέσου προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 (εφεξής: «μέσο»), που συστάθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2020/672 του Συμβουλίου της 19ης Μαΐου 2020 (L 159/1).
2. Οι έλεγχοι διενεργούνται από τη Γενική Διεύθυνση Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (Γ.Δ.Ε.Σ.Π.), η οποία υπάγεται στην Ειδική Γραμματεία Δημοσιονομικών Ελέγχων της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών και υποστηρίζει διοικητικά την Ε.Δ.ΕΛ. και συγκεκριμένα από τη Διεύθυνση Β' Ελέγχου Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων του άρθρου 63 του π.δ. 142/2017 (Α' 181). Η Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Ελέγχων (Δ.Σ.Α.Ε.) της Γ.Δ.Ε.Σ.Π. ασκεί για τους εν λόγω ελέγχους τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 61 του π.δ. 142/2017.
3. Για τη διενέργεια των ελέγχων εφαρμόζονται οι διαδικασίες και η μεθοδολογία που προβλέπονται στο άρθρο 12 του ν. 4314/2014 (Α' 265) και στο Εγχειρίδιο Ελέγχου της Ε.Δ.ΕΛ..
4. Για τους ανωτέρω ελέγχους έχει εφαρμογή η παρ. 4 του άρθρου 65 του ν. 4646/2019 (Α' 201). Η δαπάνη για τη διενέργεια των ελέγχων καλύπτεται από πόρους του τακτικού προϋπολογισμού.

Άρθρο 39

Ειδική ρύθμιση για τα δάνεια που χορηγούνται με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 197 ν. 4820/2021

Στο άρθρο 197 του ν. 4820/2021 (Α' 130) προστίθεται παρ. 4 και το άρθρο 197 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 197

Χρηματοδότηση επιχειρήσεων μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

1. Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης είναι δυνατή η χρηματοδότηση επιχειρήσεων για την προώθηση επενδύσεων με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Για τον σκοπό αυτόν το Ελληνικό Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από τον αρμόδιο για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργό, δύναται να συνάπτει συμβάσεις:

(α) με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης,

(β) με πιστωτικά ιδρύματα που πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται σε δημόσια πρόσκληση, την οποία εκδίδει ο ανωτέρω Υπουργός, ύστερα από εισήγηση της ανωτέρω υπηρεσίας,

(γ) με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων Α.Ε. ύστερα από εισήγηση της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης, δυνάμει της οποίας η τελευταία δύναται να αναλάβει τη διαχείριση πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την

εκπλήρωση των σκοπών του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Στη σύμβαση καθορίζονται επιπλέον οι όροι για τη διαχείριση των πόρων από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων Α.Ε., τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μερών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα και

(δ) στο πλαίσιο του προγράμματος «Invest EU», κατόπιν σχετικής εισήγησης της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης.

Με απόφαση του αρμόδιου για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργού συστήνεται Επενδυτικό Συμβούλιο, αρμόδιο για την παρακολούθηση της σύναψης και εκτέλεσης των δανειακών συμβάσεων που συνάπτονται στο πλαίσιο αξιοποίησης των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και ιδίως των υποχρεώσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων, των ευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών θεσμών και των φορέων των περ. γ) και δ).

2. Με απόφαση του αρμόδιου για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργού, που εκδίδεται ύστερα από σχετική εισήγηση της Υπηρεσίας, ορίζονται η διαδικασία διάθεσης των αναγκαίων κεφαλαίων στους ευρωπαϊκούς χρηματοπιστωτικούς θεσμούς και τα πιστωτικά ιδρύματα και φορείς της παρ. 1, το άνοιγμα και η τήρηση ειδικών τραπεζικών λογαριασμών για τη διακίνηση των εν λόγω κεφαλαίων και η παροχή κάθε αναγκαίας εντολής, εξουσιοδότησης και πληρεξουσιότητας για τη διενέργεια αναλήψεων, καταθέσεων, χρεώσεων, πιστώσεων και μεταφορών από και προς τους λογαριασμούς αυτούς, οι όροι και προϋποθέσεις της διαδικασίας χορήγησης των δανείων στις επιχειρήσεις, η εκπροσώπηση του Ελληνικού Δημοσίου κατά τη διοργάνωση, διαπραγμάτευση, κατάρτιση και θέση σε ισχύ των σχετικών δανειακών και εξασφαλιστικών συμβάσεων που δύνανται να συνάπτονται στο όνομα ή/και για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου, εξειδικεύονται περαιτέρω τα κριτήρια και ο τρόπος ελέγχου της επιλεξιμότητας των επενδύσεων που χρηματοδοτούνται με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και ορίζονται η διαδικασία, οι όροι ανάθεσης και τα κριτήρια ανάθεσης σε αξιολογητές της παρ. 3 του άρθρου 8, οι αρμοδιότητες, η σύνθεση του Επενδυτικού Συμβουλίου της παρ. 1, οι προϋποθέσεις για τη νόμιμη συγκρότηση και λειτουργία του, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με την ίδια ως άνω απόφαση δύνανται να εξαιρούνται από τη διαδικασία της ανάθεσης σε αξιολογητές της παρ. 3 του άρθρου 8, οι ευρωπαϊκοί χρηματοπιστωτικοί θεσμοί, ειδικότερα η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζονται οι αποζημιώσεις και αμοιβές των τακτικών και αναπληρωματικών μελών του Επενδυτικού Συμβουλίου, καθώς και η αμοιβή του γραμματέα κατά τις συνεδριάσεις του Επενδυτικού Συμβουλίου της παρ. 1. Για τον καθορισμό των αποζημιώσεων και αμοιβών του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται το άρθρο 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176).

4. Τα πάσης φύσης δάνεια που χορηγούνται με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του παρόντος απαλλάσσονται της εισφοράς της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 128/1975 (Α' 178), όπως εκάστοτε ισχύει.»

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 40

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.